

Meg jelenik e politikai, tudományos és művészeti lap minden héten kétszer: Szerdán és Szombaton. Hivatalos tudósítások kívül, Hirlője közül minden hirdstményt, egy ötsz-szelet sorától három krajczárért pengő pénzben.

VILÁG

Előfizetheti helyben a szerkesztő-hivatalban [Sebestyén-utca 288. sz. alatt, földszint], félévre postán 6, különben 5 ezüst forinttal; az országban minden — azon kívül csak a bécsi cs. kir. fő — postahivatalnál Bécsben.

Nem-rendes levelezők kéretnek az Intőzethez bérmentesen küldeni közléseiket.

Minden közlés „a Világ szerkesztő-hivatalának” cím alatt kértetik beküldetái.

T a r t a l o m.

MAGYARORSZÁG ÉS ERDÉLY. Kinevezések; nyugalmazás, hallozások. — Pesti sérelem — Az Agrar polit. Zeitungra, mint a „Horváthi viszonyok” at czáfolóra nézve. — Fővárosi hírek. — A poszeai és modori tüzkar-vallottak részére 's a Kliegl-gépre újabb segélyezések. — A dunamelléki reform. egyház kerületi gyűlése Pesten. (folyt.) — Tudósítások: Zólyom megyének (főispánhelyettesek székfoglalásáról), Fejér és Győrmegyeék évnegyedes közgyűléséről Vidéki rövid közlések. (Nagybányáról, Zalaegerszegről, Szombathelyről). Barsból a mult tisztválasztásra vonatkozólag. Felszólítás Major Pál urhoz. — Hibaigazítás. — A pénzüszükének jelenleg valódi oka hazánkban — Hirlapi kalászkok.

KÜLFÖLD. Franciaország. (Részletek az orleansi hg haláláról. A gyász-hír Lyonban. Kormányzósági kérdés. A „Presse” okoskodása a választókhoz. A „National” nézete az Angliában megpendített lengyel-ügyre nézve. Algíri győzelmek.) Nagybritannia. (Peel helyzete folyvást súlyosbúl. A vámszabás életbe lép. Két indítvány bukik. A ki állné gyalmaszást tárgyazó bill [sat] Spanyolország. (Az országgyűlés végéhez közelget.) Portugallia (angol-portugál szerződés. — Választások.) — Vegyes közlések.

TÁRCSA. Utazás (Smyrnai levél vége) — Nemzeti színház (Alvájáró). Magyar bibliographia.

Hivatalos jelentések és magán-hírdetések.

Magyarország és Erdély.

Ő cs. 's apost. kir. Főlsége méltóztatott Rhimer Bódog pécsi káptalanbeli kanonokot Mező-Telegről czimzett sz. Gábori apátá; Kelemen József kanonokot sz. Móríz apátjává; továbbá Gotlibovich Pál valpoi plebánost landeki prépostá, Gáspár János tolnai plebánost szepesi Lechmiez-völgyi sz. Antalról nevezett prépostá 's végre Zdravics János mohácsi plebánost Hér-Palyi sz. Pálról czimzett prépostá legkegyelmésben kinevezni.

Ő cs. 's apost. kir. Főlsége Scultéty Ferenczet, magy. kir. udv. kamrai tanácsost, saját kérelmére — ötven évi jeles szolgálat után, — egész fizetése meghagyatával, legkegyelmésben nyugalmazni méltóztatott.

Kimmerl Marcell kir. sómászálonak Pestre, és Theodory Tivadarnak Zimonyba áthelyeztetésével az ó-gradiskai sómászáloi tisztség megüresült. — Ugy szinten a szolnoki k. sóhivatalnál az ellenőri tisztség is üresébe jött. — Végre Garlathy János, a sóvári kir. sóhivatal beszedője f. évi jun. 4kén meghalozott.

Mult vasárnap Julius 24kén regg. 9³/₄ órakor meghalt Pesten huzamos ideig tartó sorvadás következtében ns. Lissovány László több megyék bírája; egyszerűsmind több előkelő nemzetségek jogai igazgatója.

Pest, Julius 27kén 1842.

Pesti sérelem.

Mikor valamely nemzet — politikai átalakulásának nehéz feladatával vívódik, — gyakran fejlődnek ki a nemzeti közéletbe vágó olly események — melyek, noha a különböző politikai pártoknak élénk vitatásra nyújtanak anyagot, midőn mint bevégzett események természetesen következményeikkel együtt tűnnek elő, vagy senkit sem elégitenek ki, vagy máris elveszték érdeküket, vagy a hideg megfontolás órájában minden gondolkodó hazafi keblében életre ébresztik azon kérdést: kellett-e ez? volt-e rá szükség? mit nyert ez által a hon?

Ez utolsóba számítom én a pesti eseményeket, melyek hazánk jelen korszakában, midőn a haladást honunkban már más mint minhibánk meg sem akaszthatja, sokkal nagyobb fontosságuk, mintsem hogy honfi-kötelességemnek ne tartanám azokat — sine ira et studio — néhány szóval érinteni.

Ha létezik hazánkban felekezet, mely a magyar radicalismus minden rendkívüli 's alkotmányunk szellemével nem igen egyeztethető mozgalomban revolutiot lát, én azon felekezethez nem tartozom; de épen azért, mert constitutionalis szemüveggel szeretem az ellenfél lépéseit nézni, megvallom, első tekintettel alig valék képes felfogni, mi bírható Pestmegyében a rögtöni haladás barátit a kétségbeesés szinét viselő ama szándékra, hogy a bünvádi eljárás iránt maguknak az ismeretes „aide toi et Dieu t' aidera” mintájára, egy talán korszerűbb de minden esetre önkényszülte megyei törvényt improvisáljanak?

A mulhatlanul parancsolta szükség érzete nem volt, mi őket erre bírható; mert hiszen az országgyűlés, melytől a bünvádi eljárás újabb törvényes elintéztét várja, sebos léptekkel közelget; nem azon aggodalom, hogy e legnagyobb méltánylást érdemlő tárgyat készületlenül találndja a jövő országgyűlés, 's így ennek eldöntése isten tudja mikorra marad; mert a hon kijeleltinek fényes koszorúja ugyanakkor, ugyanczen tárgyban, épen Pestmegye szeme előtt — országos küldöttség-képen fáradozott.

De municipalis szerkezetünk természetéből a megyék jogainak alkotmányos magyarázatából sem vehette eredetét az eddigi bünvádi eljárásnak megyeileg történt megváltoztatása: mert a mint az bizonyos, hogy polgári alkotmányunkkal egykorú hazánkban, hol a nemzeti közélet az ő alkotmánygyal régen összeforr — institutioink 's kivált municipalis szerkezetünk majd minden ágiban — így a bünvádi eljárásnál is — időjártával sokat hozott létre a végrehajtó hatalom örökdede alatt kifejtett 's törvényes erőt nyert folytonos gyakorlat: ugy örökké igaz marad az is, ha csak a vármegyéket ugyanannyi független testületnek nyilvánítani nem akarjuk, hogy ugyanazon vármegyéknek a végrehajtó hatalom örökdede nélkül vagy épen ezen hatalom ellenére gyakorolható korlátlan statutarius hatalmat, ő alkotmányunk felforgatása nélkül nem tulajdoníthatunk; igaz marad, hogy vagy a törvényhozó hatalom vágott egyes megyék jogaiha, midőn a bünvádi eljárás kérdését magas körébe voná, vagy azon megye hágtá át törvényhatósági hatalmát, mely ezen országos tárgyba megyeileg boacsátkozott.

'S minden esetre szomorú tünemény 's fonák haladás jele, hogy ugyanakkor, midőn az országgyűlési örökdedés vonalát a lehetőség szeretjük terjeszteni, a megyei körbe akarjuk lehúzni azon bünvádi eljárás kérdését, mely az egész civilisált világban legnagyobb fontosságúnak tartatik, 's becsület, élet 's vagyonra, — a honpolgárok ezen legbeesés kincseré, kiterjed.

Nem is kereshetem én e tetteles pesti reform kuforrását másutt, mint azon hibás irányban, mely a haladást honunkban nemzeti átalakulásunk jelen korszakában jellemzi, annak teljes kifejlését leginkább gátolja, 's honi haladásunk minden kétségnekivüli árnyékdala, ez pedig meggyőződésem szerint nem más mint: „az elvek, meg elvek 's mindig csak el-

vek utáni vadászat” — 's tegyük még hozzá: azon ingerlő, erőtető 's rögtönző modor, mellyel a haladás kérdése a Pesti Hirlap feltűnté óta — itt amott — nem annyira, az öszves nemzet és haza — mint egyes párt kérdése gyanánt tárgyalatik. —

„Kivittuk az elvet”, „egy új elvet állítottunk fel”, „ezen elvet ki kell vinunk”: ez volt tíz év óta haladásunk jelszava, 's nem szenved kétséget, hogyha ez így megyen, növekedjék a pénzerisis olly nagyra mint tetszik, csökkenjen lehetőség a kereskedés, majd tíz év múlva mi leszünk — elvekben — Európának leggazdagabb népe.

A pesti hiddal megvásároltuk, még pedig elég drágán, a fizetési elvet; vannak vasutaink, csatornánk elvben, a kis dözma eltörlésével egy nagy elvet állítottunk fel: a tulajdon megsérthetése elvét; tetemes adóval terhelt jobbágyinkon segítünk az örök megvált-hatási elvvel, 's az utolsó ujoncz-ajánlásnál feláldoztuk ugyan magyar hadseregünk diszét, nevét, híret; de — szinte átalom kimondani, mert gúnyképen hangzik, pedig ez távol van tőlem, — kivittuk a megyei orvos elsőbbsége elvét, 's azt, hogy kinek egy szem van 's a töltésbe haraphat, az jó, — magyar katonának. —

Az elvi haladásnak e gyümölcsnélküli diadalma után azt hihetők, hogy ránk virad a hideg megfontolás napja, 's csakhamar átlátandjuk, hogy czélszerű haladásnak elvből kell ugyan kiindulni, de hogy egy nemzetet pusztá elvekkel nem boldogíthatni; azt hihetők, miszerint át fogjuk látni, hogy azért, mert a pesti hiddal a fizetési elvet megvásárolk, az adózó veritékével készült ingyen-utaink olly rosszszak mint voltak; hogy vízi csatornák 's vasutak felállítására elv nem elég; hogy a kis dözma eltörlésével a tulajdon szentségét támáda meg a törvényhozás; — de hogy sem ez, sem az örök megvált-hatási elv — habár azt egy új dicső kis elvvel, a kényszerített megváltás elvével koszorúznók is — nem képes az adózó terbein könnyíteni, 's hogy azon czélszerűleg csak egy könnyíthetünk, ha veszélyes theoretikai elvek helyett a practikai bölcsességű alkotmányos angolok példájára, a tulajdon szentségének feltékeny megőrzése mellett, a megterhelt adózával abban osztozunk — a mi neki leginkább fáj — t. i. az adófizetésben. —

Azt hihetők, hogy az elvek tömkelegéből valahára kilépve — átmegyünk a practikai haladás tágas mezejére, 's beleúna az örökös jogi vitatkozások fellengős szöözönébe — munkálkodni fogunk, hol eddig csak éljeneztünk; hogy érteve a mostankor szelidebb szellemét 's az idő kívánatit, jól felfogva honunk állását 's lehető jövőndőjét 's nagy feladatunkat — gazdálkodva a Magyarhon drága pillanatival, készülni fogunk a küszöbön álló országgyűlésre — hogy ott a bizodalom 's egyetértés ösvényén kezét fogva vethessük meg alapját édes hazánk boldogságának. —

Mennyire felelt meg e reménynek? hogyan készül a közelgő országgyűlésre a rögtön haladó párt? ime

A VILÁG TÁRCSÁJA.

U t a z á s.

Smyrna 1842 Jun 24.

(Vége).

A növényország itt úsan tenyészik, különösen feltűnő az oleander, melyet mindenütt teljes pompájában láthatni. Miután több hegyet 's völgyet fáradságosan át utaztunk, esti 5 óra tájban 9 órai lovaglás után Magnesia városába értünk, mely Syphilus hegye alatt Hermes folyó mellett fekszik. Ez egy régi nagy város, hegyormon épült régi várral; itt egy karavan-szálláson háltunk, mellyhen egy féregteljes lyukba utasítottunk éji tanyára. Miután a sültből, mellyet magunkkal hoztunk, falatozánk, lefeküvünk, kinekinek köpönyege ágygyanánt szolgálván. De alunni lehetlen volt, 's örvendék midőn viradni kezdett, ekkor az udvaron lévő kültban hirtelen megmosakodván, azonnal lovainkra ültünk. Most azon híres sikon lovaglánk, hol Agesilaus a persákat megverte, 's hol a romaiak is Scipio vezérlete alatt a taurusbelleken győzelmeskedtek. Itt láttam az első pamutnövény-ültetvényeket. Ha karaván-utakon lovaglánk, gyakran száz tevével többel utazó karaván-csoportokkal találkozáink.

A növénytenyésztés itt még szebb! Számtalan növény, mellyek nálunk csak üvegházakban bajjal tenyésznek, itt vadon 's különös-szében nőnek; kivált a gránátalma virága; ohajtám, hogy érett gyümölcsei is lettek volna. A szőlő is, mint nálunk a repkény magasan fut-fel a fákra 's ropant fürtöket terem, mellyeken a szemek szilvanagyságuk. A hőség igen nagy volt, még is a hegyeket hóval borítva láttuk.

Ezen éjjel Nymphióban, régi várával egy szirtkatalanban fekvő faluban, maradtunk. Itt olly bort ittunk, minőt soha még egyikünk sem. Egy örmény parasztnál háltunk, de nem alhatánk, mert itt még több volt a bolha 's poloska, mint előbbi hálótanýánkon. Minthogy a házban senki sem volt a honiak közül, a patakra mentünk mosakodni, mi a kényelemkedvelő amerikaiaink igen nehezére esett.

Most minden fegyverinket keményen megtöltök, mint-hogy útnak a k a b e l i veszélyes bércz-kapun vive kerestül, hol ezeltől három nappal két kereskedőt öltek meg 's raboltak ki. Mindjárt e bérczkapu elején balra szörnyő sziklaromok közt van a Sesostria vagy Rhamses emléke egy óriási udvaron kivágva, mellyet az egyiptusiak egyiknek e két király közül e bérczeken átutaztokban állítanak fel. Két óraig borzasztó uton lovaglánk, mellyen csak az ezen tájbeli lovak képesek jární, 5 órai folyvásti kapaszkodó után Turbaliba jutánk, a régi fővárosba, de mellynek ma csak egy kised részé létezik. Rövid pihenés után ismét megindulánk, mert még

e napon jó tova akaránk haladni, hogy másnap Ephesus szhoz közel juthassunk. Útnak egy turkoman nomad-törzs mellett vitt el, kik tevehör-sátrak alatt lakoznak. Alkonyat felé török örkatonasággal találkozáink, itt 3 jól fegyverzett legény adatott mellénk kíséretül éji szállásunkig Ephesusztól 3 orányira. — Midőn ide megérkezünk, egy angol 's németekből álló társaságra akadunk, kik következő nap szinte Ephesusba szándékozáink, 's ezen kívül egy nagy karavánra, több mint 50 tevével 's lovakkal, mely a tartomány beljébe utazott. Ezuttal éjitanýánkat a szabadban ütök fel egy rendkívül nagy pálmafa alatt; estelink szintolylan volt, mint ebédünk, nyers ugorka egy kevés sóval, kemény tojás, víz és pálinka volt ez 's a következő napokon élelmünk. Ez éjjel jobban aludtam; mert férgek nem háborgatának; de midőn reggel felébredünk, arezunk 's kezünk felvölt dagadva a muskítok csipésitől. Korán utnak indultunk, melly most egy szép sziklavölgyben egy hegy alatt, mellyet a németek Gaisbergnek hínak, vitt el; ennek csucsán egy jó karban lévő vár áll. Azután a Caistro vizéhez jutánk, egy ívhídon átlovaglánk, honnan az ephesusi vár 's egy víz-vezetvény romjai látszanak. Végre Ajaszluk török város romjaihozérkezünk, melly szinte Ephesus romjaihoz épült, de Timur által egészen ledöntetett, 's többé fel sem épült. Itt csak kevés ideig mulatánk 's egy szegény halász kunyhójában rövid pihenés után, mert csak néhány család lakja egyedül e várost, melly szépsége 's gazdagságára nézve az ó-világ legelsői közé tartozott, el-

erre legjobb feleletül szolgál azon megyének a bűnvádi eljárás iránt felállított mindenhatósági elve, mely mindamellett, hogy a rögtön haladó párt a centralisatio rémképe ellen kel ki ellenségnélküli harezra, hegemoniát akar gyakorolni; erre legjobban megfelelnek a magyar radicalismusnak egyes megyékben kivitt diadalmi. — Pest megye a megyei mindenhatóság elvét állítja fel, Csanád a mézszarceket ostromolja, Borsod az egyházi rend állását kívánja simplificálni, Beregszász Romáig terjed elve, Biharban doctor sinyli az elv súlyát — „s elv — és mindig elv” — a haladási bálvány. —

E színtelneküli elvezésnek — ha istentől jön — következményit tekintve — meggyőződés szerinti a legártatlanabb időtöltés. — Soha sem jött még csak gondolatomba is alkotmányunkat féltetni, mert Pest oly hatalmat tulajdonít magának, mellyel nem bír 's nem bírhat; soha sem jött eszembe aggodni a pesti új sérelmen, mellynek célja győztesen megkerülni a Magyarhon törvényhatóságának tágas kerületét, — mint valaha Lafayette hívé, hogy tricolorja megfutja a föld kerekességét: mert ez utóljára is csak arra szolgálhatna, ha elfogadtatnék, hogy szántszándékkal keresett sérelmeink és sajtó fájdalomainknak becsök úgy le szállana — mint valaha leszállott a francia assignatáké. —

De e következményire nézve ártatlan időtöltés a hazára nézve mégis felette káros: mert általa elvész — hiába vész el az, mi nálunk, ha használni akarjuk, legbecsesb „a mi a mai civilisált világban legdrágább 's kipótoltatlan: az idő, — 's haszon nélkül tűnnek el a Magyarhon drága pillanatai!” —

Nem egyszer panaszkodtunk, hogy a kormányt készületlen találták az országgyűlési szőnyegre került nevezetes eszmék; nem egyszer fejeztük ki azon ohajtást, hogy teljesen elkészülve lépjen ki a kormány a diaetális síkra; de ugyan készülhet-e a kormány, mikor egy Diaetától másikkig hol pesti hol bihari improvisált elveinkkel kénytelen küszködni?

Mennyi üdvös jó és nagyvethette volna meg alapját azon ész, tudomány és honfűség, — mellyet a gondviselés a haza szívében javunkra öszvesített, ha az a hon valódi 's tetteles javára fordítja figyelmét — a helyett, hogy az alkotmányt meg nem egyeztetet — 's nem tűrhető megyei függetlenség elvének felállításával — utóljára, valljuk meg, legjobb akaratlan sem tudott mást létre hozni, mint egy félholtan született sérelmet, mellynek önszerzője sem kívánhat egyebet, mint halált — 's mellyről a hideg megfontolás órájában minden igaz hazafi, — tartozzék bármely politikai párthoz — méltán kérdezheti: kellett-e ez? volt-e rá szükség? mit nyert ez által a hon?

Az „Agrar polit. Zeitung“ legújabb (58dik számában) megkezdtek czáfolata azon cikkeknek, mellyeket lapjaink 49—52dik számaiban „Horváthoni viszonyok“ czim alatt adánk.

Nem hagyandjuk, mert nem hagyhatjuk felelet nélkül e czáfolatot, mellyben ekkor is oly dolgok tolatnak ránk, minők nemzetiségünk szent ügyéért hön lángoló, — de egyszersmind a társországokban lakó polgártársaink helyes igényeit öszintén méltányol keblünkhez nem férhetnek; azonban mielőtt válaszolnánk, illik bevárnunk a czáfolat bevégezését.

indultunk a templom romjait felkeresni. A hőség rettenetes volt. Először a Herostratus által nagy-Sándor idejében leégetett Diana templomához jövünk, mellyből még sok fal, roppant kődarabjaival fenáll; innét több más romokat 's oszlopmaradványokat mellőzve, amaz elsőnek leégete után sokkal nagyobbra és szebben épített Diana templomához mentünk, melly egykor a világ hét csodáinak egyike volt; — több mint egy órába telt megkerülnünk: — a legszebb oszlopok, fűlégesen dolgozott korinthis fejezetek és fülkével hevernek szerte, mellyek közül némelyek még oly jó állapotban vannak, mintha a művész keze alól csak most kerültek volna ki. E templom pompás porfir oszlopainak legnagyobb részét láttam Konstantinápolyban Soliman és Sophia meesében. Mi is romboltuk e nagyszerű romokat, midőn emlékül a szép-művű fejezetek leveleiből darabkákat letördelünk. E világ csodáját nem ellenség hanem Konstantin császár rontatá le. Még láttam számtalan más romot, de mellyek leírása hoszadalmas lenne. Este felé tovább lovaglánc, mert e helyen nem hálhatni a nélkül, hogy az ember elkerülhetlenül lázba essék.

Utunkat kis Magnesia felé vevők hol, szinte egy Diana-templom romjai láthatók. — Mitán érdekes egyszersmind fáradságos utunkon még két napot töltünk, Smyrnába jó állapotban visszajövünk. Igen csodálkozom, hogy visszajövetem után egy napon sem érzék sem törődést sem fájdalmat, melly az erős lovaglást rendszeren követni szokta. Minthogy művészi utazásom továbbra terjed, mint gyanítom, lehellen hogy julius végével ismét Pesten

Ha a czáfoló ur eddig követett modorában folytatandja szavait, válaszuknak lesz egy könnyű oldala: ellenvédekről t. i. nem kell nagyon gondoskodnunk, mert a czáfolatból kisíró ingerültség és darabosság ellenében, nyugodtabb kedélyünk, mellyet cikkekink méltányos és igazságos tartalma mellett nem vala 's nem leend nehéz megtartanunk, hatalmas paizsul fog szolgálni.

Illik e fontos ügyben tiszta fogalmakat szerezünk, 's egymást felvilágosítunk; csak hogy iratainkban Tacitus arany szavait: „Sine ira et studio“ sohase feledjük. Mi a lovagias vitára mindig készek vagyunk; de ha epével és sárral dobáltak, akkor mint méltatlan ellennel, veletek sorompóba nem lépünk. — R.

Fővárosi hírek.

† Pest, július 27dikén. — „Bűnös illan, bűntelen lakot, mond a magyar példabeszéd, 's ez az életben sokszor, de gyakran megtörténik kivált a pestvárosi rendőri collegáknál, kiket t. olvasóink mind szebb, mind árnyékosb oldalairól lapjaink nyomán is, ismernek. Szabály van arra, hogy Pesten koldulni nem szabad, 's mégis hány rongyos fiúcska és lányka, hány láb- és inaszakadt állítja meg az embert fényes nappal, 's még inkább este felé a város legnépeseb utczáin és kiséri rimánykodva ötven, sőt száz lépésnyire is a nélkül, hogy a hajdúk vagy negyed-mesterek vagy koldusbírák figyelmök ezekre kiterjeszkednek! De bezzeg, ha valamelyik a városháza körül vesz észre illyesmit, már azt azután el nem nézi, 's hogy 10 p. krját — mert ennyi jár annak, ki nem-szabadalmazott koldulót a rendőrségi lakásra kísér — annál bizonyosan megkapja, még olyakra is kiterjeszti figyelmét, kikről bármi testihiány miatt azt gyaníthatja, hogy koldulással tengetik szerencsétlen napjaikat! — Illy tulságos buzgalomban aztán megtörténik, mit főnebb mondanék, hogy ártatlan szenved bűnösért! Ere igen épületes például szolgált egy eset, melly a napokban városunkban történt 's mellyet a P. hírlapi újdonságok után már a Tageblatt is közölt. A budapesti vakok-intézetének egy növendéke t. i. ki Szelmeczről, hol ő fensége Nádorunk hitvese ő magasságának kegyes anyai gondoskodásából tanulmányt folytatja, szünnapjaiban Budapestre jött, hogy hajdani kedves tanítóját Dolezsálek urat meglátogassa; egy vasnapon délután ismerősével, tisztességesen öltözve a városligetbe vala sétálandó, midőn útjában egy városi koldusbíró által feltartóztatik, durva szavakkal, sőt oldaldöfésekkel is illetetik, 's mint kóbor koldus a kapitányhához kísértetvén, ott egy kamrába záratik, hol sem széke, sem ágya nem volt, 's hol gonosztevők közt az nap délutáni 3 órájától, másnap délig fogva tartatott. — Ez mindenesetre oly embertelen botlás, melly a szolgálati túlbuzgalom leple alatt sem történhetett meg büntetlenül; 's így nem is maradt: mert a kir. biztos ő mlsága rendeletei következtében a befogó koldusbíró, e, kis zarnok 's a tömlőcztartó börtönnel fenyítették, — hanem kipótolthatja-e ez a szegény világtalan ifjunak okozott fájdalmat, kinek büne csak az, hogy meg van fosztva Isten nagy műve látásától! ...Reméljük, hogy illy galádul-botrányos tettek megadályozására a városi hatóság sikeres módokrul

legyek, vissza jövetem idejét még meg nem határozhatom. Rhodus és Cyprus szigetén, Beirutban és Damaskusban kénytelen leszek egy keveset mulatni; a Libanonson mennyi időre lesz szükségem, 's a szent helyeket Jeruzsalembe mikor látogathatom meg, az körülményektől függ, visszatérni pedig Egyiptuson 's Görögországon át akarok, minthogy ezáltal a 14 napi vesztelést meggazdálkodhatom. — A francia 's az amerikai együtt utaznak velem Jeruzsalembe. Itt meglátogattam a rabszolgavásárt is. Láttam ott egy 5 személyből álló családot 1200 piasteren (100 ft. e. p.) eladatni, egy ifjú fekete-nő ára 4-500 piaster; hanem a fejez cirzkassziak 's georgiaiak 3-4000 piasteren is elkelnék. Ma van a János nevű gőzhajó névnapja; egészen fel van lobbogókkal díszítve, mikint Amsterdamban a németalföldi király neyenapján láttuk. Tegnap este a frank és görög városrészek utczáin az ugynevezett János-tűz lobogott, az ifjuság azzal mulatozott, hogy a gyakran több lábnyi magas lángokan átugrándozott, különösen mulatságos volt a félméztelen feketéket szökdecselni látni: ördögöknek vélhetne volna őket az ember. Ha itt rendőri ügyelet volna, e mulatságot bizonyosan nem engedné meg, mint-hogy ez a János tűze itt, hol a házak fából épültek, veszélyes lehet. Még egész útezők romjai láthatók most is a mult évi júliusi tűz következtében, midőn 11000 ház égett le. — Jó anyámat M. t. és V. t. köszöntvén 'sat. hálás 's engedelmes fiad Sattler Hubert.

fog valahára már gondoskodni, 's a rend fentartására bérelt emberei által a rendet, a békés polgárok nyugalmát nem engedendi megzavartatni, kivált pedig intézkedni fog arról, hogy azok mindenütt, hol eljárásukban akadályoztatásuk vagy önvédelmök azt multhatlanul szükségessé nem tenné, az embertelen szidalmakkal, és ütlegezésekkel felhagyandnak. Mi az illyekben is szeretnők már látni a tetteles haladást. Higgyétek, mi legkevésbbé szeretjük az illyek miatti szüntelenmegrovásokat. Engedjétek, hogy magasztalásinkkal gyakrabban tölthessük meg fővárosi híreink rovatait, mint tehetők eddig.

— Tegnap reggel 11 óra tájban a nagy-hid-utczában épen a Sina-ház szögletével egy irányban, egy magosan megrakott szénásszekér, midőn az ab-bafogott, 's magokra hagyott ökrök egy előttök álló színté szénásszekeret kikerülni akarnának, az utca közepén felfordult, 's csak a jó sorsnak köszönhető, hogy súlyával két épen arramenő gyermeköt agyon nem sújtott; az ott álló rendőri egyed csöndesen nézte az elhagyott 's feldülő szekeret, 's csak midőn felfordult, kezdte zsemsbeskedni a béresek ellen: miérthogy a szekereket és ökröket magokra hagyák!

— A vakok pesti intézete július 30kán szombaton tartandja szokott hónapi próbatételét Budán az intézet ideigleni helyén. Auguszt. 27kén leend a nyilvános próbatét és pedig a pesti megyeház nagy teremében. Ezt követendik az iskolai szünnapok, mellyek lefolytatva az intézet pesti ujonan-épült lakába költözik által.

— Csak imént jelent meg a köv. czimú könyv: „Egyházi Almanach 1842d. évre. A hely. vall. tételartó dunamelléki egyházkerület részéről, szerkesztette Polgár Mihály, egyházkerületi főjegyző.“ E munka 17 ivre terjed Sad rétbén, díszesítve gróf Teleki Sámuel főcuratorának Eybel által körerajzolt 's igen jól talált arczképével. E könyvről előlegesen elég azt mondanunk, hogy az Kecskeméten Szilády Károly betűivel nyomtatott; 's papirosára, betűje 's festékére, szóval: külesinra nézve több nagyvárosi könyvnyomó műhely producturaira is árnyékokot vet.

— Vállalkozó szellemű műárosunk Wagner Józsefnél ismét egy új arczkép próbanyomatát láttuk, 's ez Wesselényi Miklós báróé. Eybel remeklő rajzónja e képen ismét művészeti tökélyt tanusít; az élethű arczkép mindenkit meglepnd, melly nem a most testileg szenvedő, hanem a korábbi munkás férfút tünteti élénkbe a szellemség teljes kifejezésével. A kép a legsükerültebbek egyike, 's hiszszük, hogy ennek kiadása által, melly az eddig ismeretéstől mint nap az éjtől különbözik, újabban is számtalanok méltánylosát érdemlenni a szorgalmas vállalkozó. Nem sokára még egy más arczkép is fog megjelenni e nemzeti képesarnok soraiban, — 's az Beöthy Ödöné! —

— Hétfőn, f. hó 25én adatott először színpadunkon „A Velencei nő“ dráma öt felvonásban, miről részletesben egyik jövő számunk Tárczájában. — Ma szerdán f. hó 27kén Wurda úr ismét Normában lépendettfel. Láthatni ebből, milly élénkséget szülhet a színpadi előadásokban egy már annyiszor hallott daljáték is, ha jó dalnok működik. 'S reméljük, hogy kellő rendtartás mellett ez élénkség általánosabban fog meghonosulni e nemzeti intézetben, mi-

Nemzeti színház.

(Alvajáró).

Jul. 21én 's ismételve 23án az „Alvajáró“ czimú három felvonásos daljáték adatott. Meséje ismeretesebb, semhogy arról bővebben szólni szükségesnek tarthatók; mi arról leginkább Wurda úr szereplése tekintetéből kívánunk emlékezni. — Wurda úr ez operában másodszer és harmadszor lépett fel mint vendég. Ha Normában mint Sever meglepett bennünket művészi előadása, tiszta kimondása 's erőteljes hangja által: úgy az Alvajáróban mint Elvino, főleg ezen opera első adatsakor elbájola; mert mindazon jelességeire már el levén készülvé, annál nagyobb figyelemmel kísérhetők működése egyes részleteit. Második előadások (23án) némi gyöngéde fátyol borítá szava felsőbb hangjait, de az élvezet mind a mellett is igen nagy vala. Elvino, egyike Wurda úr legsükerültebb szerepei közül. Ő egészen bele tudja magát gondolai feladata helyzetébe, 's olly ügyesen tünteti előnkbe az egyszerű becsületes, és szerelmének élő falusi ifjút, hogy legkisebbbet sem venék rajta észre ama habozó ingadazásból, mellynel fogva csekélyebb jelentőségű dalnokok a hősieskedés és együgyű bárgyuság közt nem tudnak közeputat tartani. Már az első felvonásban is érdemlett tapsözön jutalmazá remeklését, de a méltánylás fő fokra hágott, midőn a második felvonás ama gyönyörű énekét:

„Vajha tudnának gyűlölni
Mint e bántott szív kívánná“ 'ant.

helyt az or
hozand éle
excellentiáj
Szerkes
adakozások
pozsega
5 f., 's a m
Kilég-g
dék papsá
Dunano

Az ül
ragaszkodó
vértessallyai
házmegyék
döttei által
egyes ekkl
fejtegettet
rendszerünk
re lett kiter
csupán világ
latos törvény
gyűlés nem
intézkedhetik
fogason kivü
kölesí kény
tok egyházk
második szav
ban világo
első szavaz
tekintete ve
Polgár M.
dik püspökü
az elnöki hí
kintetéből ma
döre minden
gátlására 's
Az említett
gátlattak ok
gadtatván, n
nak 's főleg
zat felbontás
ovásokban fe
második szav
's megsemm
vényes erejü
nalfogva egy
ujjonan kidol
dó utasítás sz
vül eshessék
vá lón, 's v
kező napon e
nyújtának be
fogadtatott. (

Zólyo

Imre es. k. ka
kineveztetése
bánya városá
érkezett —
valamint szám
nali tisztelgő
belépven, 's
kiáltásokkal f
újabb megyei
mellett üdvöz

olly mesterileg
hatalmával. Ez
(első adatások
mény, hogy ő
pelt Amina a
módosítá a sz

ez mindenesre
a szajkmódra
lakhöz intézve
nem lépett Ami
Amina s
asszony müked
kiméletet követ
mondani, hogy
teté ki zenésze
dalt minden mi
alig fordult me
olly kevés szám
felelt volna mi
szonyt hívva,
nyeket, mikre
jogositotnak: r
mi kellemtlen
sem fog megke
azon tanácsot
ne higgyék, hog

helyt az országos választmány üdvös intézkedéseket hozand életre, mely tekinteten Gyürky Pál ő excellentiája elnökle alatt a legjobbat várjuk.

Szerkesztő hivatalunkban ujjalag követk. emberbaráti adakozások történtek: t. cz. Vigyázó Antal (bíró ur a pozsegal tűzkár-vallottak számára fizetett 5 f., 's a modoriakéra is 5 f. pengőben. — A Kliegl-gépre pedig a nagyszombati növénydek papság 18 f. t. és 24 k. pengőben járult.

Dunamelléki reform. egyházkerületi gyűlés Pesten. (Folytatás.)

Az ülés második napján az első szavazathoz ragaszkodók véleménye nyomadékok nyert a tolnai vértessallyai, baranyai, külső-somogyi, kecskeméti egyházmegegyeseken 8 megyéje van e kerületnek) küldöttei által benyújtott öt rendbeli, 's a dabasi és halasi egyes ekklesiák ovásai által, melyekben alaposan fejtegetett, hogy a szavazási jognak, presbyteri rendszerünk tekintetben nemvetelével, az egész népre lett kiterjesztéséről, a szavazatbontásnak már csupán világiakra bizásáról, mint az egyház sarkalatos törvényeibe vágó lényeges újításokról, a kisgyűlés nem — hanem csak a legfelsőbb törvényhozás intézkedhetik; hogy ők a szavazatok tekintetében kifogáson kívül eső ekklesiák újra szavaztatásában erkölcsi kényszerítést látnak; hogy az első szavazatok egyházker. gyűlés elibe terjesztendők, mielőtt a második szavazat felbontatnék; sőt némely ovásokban világosan kijelentették, hogy miután a beküldött első szavazatok többségét, sőt ha a felfüggesztettek tekintetbe vétetnek, az általános többséget is n. t. Polgar M. nyerte el, senkimást, csak őt ismerendik püspökünknek; e nézetek szerint ezáltal ugyan az elnöki hivatal iránti tisztelet 's engedelmesség tekintetéből második szavazatukat beszedék, de jövendőre minden innét származtatható következtetés megátalására 's illetőleg jelenre is, ovást tesznek. — Az említett ovások ismét terjedelmes vitákra szolgáltattak okot 's annak jegyzőkönyvbe-igattatása elfogadtatván, nagy rész véleményének más irányt adának 's főleg azok, kik első nap a második szavazat felbontását sürgették, oda hajlának, hogy ezen ovásokban felsorolt okok által mind az első, mind a második szavazat törvénytelennek nyilatkozatván, 's megsemmisülvén, sem egyik, sem másik által törvényes erejű püspöki választás nem történhetett; analfogva egy harmadik szavazat rendeltesse, mely ujjonon kidolgozandó 's közgyűlés elibe terjesztendő utasítás szerint történvén, minden kifogáson kívül eshessék. Mely vélemény a többség határozatává lón, 's végzésint elnökiileg kijelentették. Következő napon e határozat ellen öt megye küldöttei ovást nyújtának be a ker. gyűlésnek, — de mely el nem fogadtatott. (Folytatatik).

Zólyomból. Julius 20. Mgos pallini Inkey Imre cs. k. kamarás, megyénk főispáni helytartójaul kineveztetése következtében f. hó 12én Besztercebánya városában fényes küldöttség kíséretében megérkezett — 's a polgári gyalog 's lovas katonaság, valamint számtalan tisztelkedői, egész rend 's külsőnali tisztelő menetek mellett a megye székházába belépven, 's itt a tisztikartól örömteljes „éljen“ kiáltásokkal fogadtatván, hivatalakába vonult, hol újabb megyei küldöttségtől, első alispáni szónoklat mellett üdvözöltetett, utóbb pedig a szomszéd. külö-

nösen Nógrád, Turóc megyék, valamint megyebeli kir. városok küldöttségei, 's végre a megye hivatalai tisztelkedének ő mltságának. Másnap 10 órakor első alispán ur megnyitván a gyűlést — a maínap elnöki székét foglalandó ő mgának elérkezett bejelenté, 's a kinevezési rendeletnek felolvasta után, szokás szerint ő mltságának a RR közé meghívására számos küldöttet nevezett, kik tisztükből visszatérvén, a helyettes urnak hosszas eljen kiáltások közti megjelenése nyomban következett 's elnöki székét elfoglala. Ezután ő nga a RRhez ékes beszédet, melyben ezen új pályáján követendő elveit főképp az igazság 's vallás sérthetlensége- 's nemzetiség ügyére nézve kiemelé, intézvén — helyettesi adománylevelének felolvasta után a hitet letette. Beszédére főjegyzőnk szelleműsan felelt, mire első alispán ur a levéltár kulcsait 's megye pecsétét elnök ő ngának átadá. Minek végeztével számos jelenvolt vendég 's távollévő jelen honfiak megyénk táblabírói koszorújával díszesítettek, — 's az e napi beiktatási ünnepélyt bizalmas és barátságos vendéglés zárta be. Másnap reggeli 10 órára kitűzött gyűlésnek a mezei rendőrségről szóló legújabb törvényeink következtében megyénk új két egyennel szaporított szolgabíráinak választása, fő-tárgya volt; — 's mielőtt a nmű m. k. Htanács e részbeni megengedő k. intézvénye felolvastatott volna, a kijelöltek közül, felsőjárásban Holecz Péter — alsójárásban pedig Plathy György közfelkiáltással ezen ujjonon rendszerített alszabírákká választattak; a járásoknak a kerületekre mikinti leendő felosztása 's a szabírákhoz melléklendő esküdték mimódoni rendszerítése iránt munkálkodandó küldöttség tervezete bevértáig, hogy az igazság kiszolgáltatása némi gáncsra ne akadjon, több tiszteletbeli esküdték ezuttal neveztek ki; Holecz Péter esküdt elöléptetése folytában pedig a rendes esküdti hivatal Lestách András nyere el. Az nap délutáni órákban ő mltsága a szliaesi fűrdőt — következő nap pedig a herculesi stureczi utunkat megszemlélé — 's a jegyzőkönyv hitelesítése megtörténtével. — f. hó 17én körünkől e megyének közszereteté megnyert főkörmányzóink oly nyugtató öntudattal közszajnálkozásunkra eltűnt, hogy ime szeretet 's bizalom ünnepe után áldásteli jelenlétével ismét nem soká bennünket szerenesésíteni igéré. Hálát mond méltán Zólyom megye a mindenhatónak, — hálát a jó fejedelemmek, hogy főkörmányzói székében az ekép megismert fáradhatlan hazafiúi buzgalmu lelkes férfival áldatot meg!

Sz. Fejérvár, jul. 20. Érintém előbbi tudósításomban, hogy közgyűlésünk első napján az országgyűlési tárgyakban munkálkodó választmány tétlensége miatt nagy vita keletkezett. Ugyanis a gyűlés által a vontatók eltörlesztése indítványának tárgyában tudósítás kívántatván, elnöklő másod-alispán ur jelentette, miszerint a küldöttségi tagok elmaradta miatt ez uttal ülések nem tartattak; figyelmezteté egyszerűsége, hogy az illető választmányi tagokat szorgalmas megjelenésre utasítani, ellenkező esetben pedig valamely módrul gondoskodni méltóztassanak, hogy az országgyűlési határidőnek mindinkább közeledtével, az oda tartozandó tárgyak, intézetlenül halomra ne gyűljenek. Főlkelt erre egy előkelő ur, ki noha mint választmányi tag országos küldöttségbeli elfoglaltsága által önszemélyre nézve mentséget hozhatott volna föl, inkább a többi tagok

illy nyáriüdőkbeni nagy elfoglaltatásának figyelembe vételét ajánlá a Rendeknek, kifejezvén továbbá azon ohajtását, hogy a választmány ülései, időgazdálkodás tekintetéből ne mint eddig a közgyűlést megelőző három nap, hanem a közgyűlések alkalmával mindig délutánonként tartassanak. Azonban mentő okai 's ohajtása nemesak viszhangra nem találtak, sőt egy szóló a választmány hanyagsága fölött jegyzőkönyvbe iktatandó rosztalást, egyszerűsége választmányi eltörleszt indítványozott, miszerint megszüntetvén a választmány, jövendőre minden tárgy tüstint a közgyűlés által vitattassék meg 's intéztesék el. Indítványa mellett okokat is hozott föl, minők többi közt: 1) hogy a választmányhoz - utasítás mindig csak elhalasztás, 's egyik módja annak, hogy a tárgyak „ad calendas graecas“ maradjanak; 2) hogy a választmány előtt forgott ügyek ugyanis viszont a közgyűlés elhatározása alá kerülnek, tehát a választmányi munkálkodás fölösleges. Ezen 's több hasonló okok szembevetendő alaptalansága több szónokot idéze sorompóba, küzdeni, mind a jegyzőkönyvi rosztalás kifejezése mind pedig a választmányok eltörlesztése ellen. Valának, kik nyiltan elismerék ugyan, hogy a választmányok működése, vagy inkább nem-működése, hanyagsága miatt, számos panasz halatszik hazánk szerte, 's ennek okát abban vélték rejleni, mert a választmányok tagjai közé legtöbbször megtsziteltes végett soroztatnak számos egyedek, kik azután magával a megtsziteléssel 's a választmányi tagság nevével megelégedvén, abban működni fölöslegnek tartják; vélek továbbá rejleni a tagok szerfölötti sokaságában, minek természetes következménye az, hogy a sok közül majdnem mindenik azon gondolattal van, miszerint az ő elmaradása esetén is találkoznának elegenden, kik megjelenni 's ő helyettük működni fognak, míg azután e gondolatnál fogva csaknem mindnyájan elmaradnak; e fogyatkozást, tulajdonképp választmányi visszaélést, egyébiránt nem tarták elégséges oknak a választmányok eltörlesztése, hanem a visszaélések megszüntetésére hathatos módhoz nyulást ajánlottak; mert a választmányokat a komoly megfontolás, véleményfejlődés, alapos határozatok hozatalára előkészítés legbiztosabb eszközeinek tekintvén eltöröltetésüket szintolly alkotmányellenes lépésnek nyilvánítták, mint minő volna a hírlapok megszüntetése, melyek más körben 's alakzatban szinte nem egyebek, mint a véleményfejlődés, eszmeérlelés és határozati alaposra előkészítés eszközei; mert azt hívék, hogy a választmányok a belszerkezeti életfának egyik termékeny ága levén, azért hogy ezen ág megyénkben most egyszer gyümölcsöt nem hozott, épen oly kevéssé fejsze alá vetendő, mint azon galy, mely egy évben meddő maradt, vagy mint halálra nem kárhoztatható azon élet, melynek működését valamely kóranyag ideiglenesen akadályozza. Illy esetben a működés akadályait, a kóranyag megszüntetését hívék ez utóbbiak eszközésbe veendőnek, 's azért a baj ellen gyógyszerül az ajánlatot, hogy mindenekelőtt ugyan a választmányok ne pusztá illedelmi megtsziteltes módjának tekintessenek, 's tagokká, — tekintet nélkül czimre és méltóságra vagy hivataloskodásra, — tárgyhöz értő, ismert szorgalmu férfiak neveztesse ki, azon felelőségi ovatossággal, hogy a hivataloskodási felelőség elvénél fogva, mindazok, kik a választmányi üléseken fontos

olly mesterileg és szivindítólag adá elő hangjának teljes hatalmával. Ez éneket a dalnok közkívánatra ismétlé; (első adatáskor 21én) 's mi jól esett nekünk azon körülmény, hogy ő nyelvünket tudván, a jelenet végével lelépett Amina jelen nem léteben azonnal következőleg módosítá a szavakat:

„Vajha tudnám őt gyűlölni, 'sat
Légyen boldog más ölében“ 'sat.

ez mindenesetre sokkal kellemes hatást tön, mint, ha a szajkómódra betanult szavakat csak amúgy a színlakhoz intézve, ezeket szólitotta volna meg a vele fel nem lépett Amina helyett a második személyben. —

Amina szerepében mindkétyszer Markovic sné asszony műkedvelőnek lépett fel. Mint ilyen, méltányos kiméletet követelhet, 's mi közelességünknek érezzük kimondani, hogy M. assz. mind kétszer dicséretesen tündeté ki zenészetbeni nem megvetendő tehetségeit. A végdalt minden műbarátot kielégíthetőleg éneklé: 's valóban alig fordult meg ekkor színpadunkon műkedvelőnek, ki oly kevés számú fellépés után feladatának ennyire is megfelelt volna mint ő. Ez azonban épen ne tegye M. assz. szonnyt hívá, 's ne építsen e türethető sikerre oly igényeket, mikre csak kiképzett művésznő tarthatja magát jogosítottnak: mert őszintén szólva, van hangjában valam kellemetlen zengés, mely miatt az általánosán soha sem fog megkedvelteni. Helyén hisszük itt egyszerűsége azon tanácsot adni kezdő művészek- 's művésznőknek: ne higyük, hogy, mihelyt egyiket főszerepben középszere-

rű tetszést arattak, már teljességgel főszerepekre termettek. Illy műpróbák inkább csak araválók, hogy a közönséget meggyőzzék, miszerint az illetett egyén hasonvehető szereplő leendhet, de koránsem arra, hogy elhíthetni akarják, mikép a főszerepek borostyánai kizárólag csak őket illethetik. Szép a művészen a szerénység, 's annál szebb, minél bizonyosabb, hogy a másod-szerepek helyes betöltése szint oly dicséretes, 's az egésznek tökélyéhez szint oly műhatlanul szükséges, mint bármely csillogó főszerepbeni remeklés. És igen sajnáljuk, hogy Mocho naky kisasszonyt is e szép művészi erényről nem dicsérhetjük; higyük el opera-dalnokink, épen nem szégyen egy kétszeri kitünőbb próba után a másod-szerepek szerény körébe visszavonulni; mert ki helyét derekasan betölti, mindenkép 's mindenkor számolhat a műértő és igazságos közönség méltánylására.

Azon szomorú hírt, melyet multkorai jelentésünkben tevének, mintha Mocho naky kisassz. annyira gyöngélednék, hogy több hétig lehetne akadályozva színpadon fölléptében, a kedves művésznő, örömlőnkre, önmaga czáfolá meg: mert az Alvajáró első adatásakor őt igen vigan 's — legalább külsőleg — igen jó színben láttuk a színházi zártzéken. Egyébiránt meglehet, hogy torka csakugyan gyöngéledik? Nem láttuk az orvosi bizonyítványt; de sajnáljuk, igenigen sajnáljuk, hogy hangját jobban nem őrzi, 's a hűves estéken a színházi szörnyű hőségre merészkedik! Nem szeretnők, ha Adalgisa szerepe tette volna őt beteggé? Nekünk igen sok pri-

ma - donnánk van, 's bajunk csak az, hogy másod-szerepekre sincsenek dicsérek énekesnők.

Magyar Bibliographia.

Eszmek az élet czéljáról áttérve a társas élet viszonyaira. Fejtegette Mészáros Károly. Pécszt., nyom. a Lyc. könyvnyomó-intézetében, ns. Nagy Benjamin által. 1842. Ára a 120 lapra terjedő munkácsának (?).

Jelen munka nem annyira eredetisége, mint egy fiatal szerzőnek gátokkal dacoló vas szorgalma tekintetéből érdemel pártolást. Az első Részen taglaltatik a boldogság, mint az emberiség végcélja. Ha szerző meggondolta volna, hogy már régen elismert igazság, miszerint minden boldogság csak erkölcsi alapon nyughatik, bizvást kifogta hagyni az egész első Részt. Azonban dicséretére válik, hogy olvasottságának tanujleit adá, miáltal pályatársai hasonló törekvésre buzdíthatnak. A második Részen értekezik a nép boldogságról, 's figyelmet érdemelnek az 58—60ik lapon található költészi gondolatok az időről; mint szinte a jutalmakat illető javaslatok a 79—88ik lapokon, mik szerint becüsületért gerjesztessék a népből. Reméljük, hogy a szerző tövises, de dicséretre méltó pályáján el nem csüggedend, főleg ha az olvasni szerető ifjuság munkáját pártolandja, mit szivből ohajttunk.

okok miatt meg nem jelenhetnek, erről a választmányi elnököt idejénkorán tudósítsák, 's azok, kik a megyei közgyűlés ítélete szerint elég nyomosnak nem talált okok mellett, vagy épen bejelentés nélkül elmaradtak, mint egyszerűen 's buzgóság nélküliek egyszerűen a megyei bizodalmat méltatni, 's megérdemelné nem tudók, vagy nem akarók, a választmányi tagok sorából közgyűlésileg kitorúttessanak. Ez, ugy hisszük, nem helytelen gyógyszer, nem tulságosan szigorú eljárás lett volna azon baj ellen, melly hazánkban a választmányokat egy idő óta oly kétes fényben tünteti fel, hogy véleménynyé kezd alakulni, miszerint azon ügy, melly választmány elibe utasítottatik, vagy irgalmatlan hosszú időre elhalasztottnak, vagy épen megbukottnak tekintendő; 's ize a felelősegtől ovakodóknak még sem tetszett ez igen egyszerű 's meggyőződésem szerint egyedül sikeres gyógyszer; a hosszú vitatkozásnak igen rövid eredménye csak ez egyetlen szócska lón, reiteráltatik! Ohajtanám, hogy e gyógyszer, mellyet egy honszerető kebel sugalma idéz a nyilvánosság elibe, más megyéknél, hol az érintett baj szinte létezik, nagyobb méltánylásra találjon, mint az előadottak szerint megyéinkben talált. — Közgyűlésünk második napján, azaz 19kén, a többi jelentések közt a levéltár rendezése ügyében megbízott választmány tudósítása, a selyemtenyészés ügye, 's a kálozi ref. egyház jegyzőkönyvében az illető lelkész által történt változtatásnak, mint bizonyos jobbágyi viszonyok elintézésére felsőbb helyen is befolyással lehető körülménynek megvizsgálására kiküldött választmányának előterjesztése, igénylé leginkább a közfigyelmet. — Az elsőre, t. i. a levéltár rendezésére nézve egy alkalmas egyének felfogadása szükségesnek találtatott ugyan, minthogy a régi oklevelek minden tárgyjegyzék 's rend nélkül a legnagyobb zavarban levőknek mondattak; de a felfogandó egyén fizetésének előállítására semmi forrás nem lévén, 's a magános ajánlati-készség legkevésbé sem mutatkozván, az intézkedés boldogabb időre halasztatott. — A második t. i. a selyemtenyészés ügye, melly, mint f. évi januáriusi közgyűlésünkről irt tudósításomban látható, ns Veszprém megye Karaival egyesülten szándékolatik előmozdítandónak, — mindeddig tetteles intézkedés által nem gyamolttatván, élethe nem léphetett; ennél fogva hathatós szavak emelkedtek az üdvös szándék fogantatására mellett, 's mi módon eszközölhetésének részletes javaslatban kidőgozásával K o l o z s v á r y Miklós tb. választmányi elnök, S a l a m o n Lajos és K u n o s s Endre vál. tagok bizattak meg. Végre a harmadik, hosszas vitatkozásra alkalmat nyújtott ügyről kelle meg részletesen szólnom; minthogy azonban e tárgy közfigyelmet csak annyiban érdemel, mennyiben a jegyzőkönyv hitelessége egyes tisztviselő hitelességének épen a radical-reform tagjai által alárendeltetni, a KK és RR többségének mult gyűlés-kori határozata felforgatni, az elintézet kérdés új határozat tárgyává tétetni, 's egy akkori nyilatkozat most actio vagy legalább kövizsgálat alá vétetni szándékolatott: elégségesnek tartom e rövid érintést, azon megjegyzéssel, hogy a radicalok a kérdéses tisztviselőt, irantai jó szándékukkal, csaknem lelépési kénytelenségbe hozák. — Mai igen érdekes tárgyainkról a legközelebbi postával.

Györbül. (olvastatott) Fejérmegyének felszólítása (folytatás) az iránt, hogy köz költségen vasút építessék Pesttől Debreczenig és Fiumeig, egy nemzetbank állitassék, a pótoló rézpénz újra veressék, hogy értéke megegyezzzék felírásával. Megemlítették a fiumei vasutrá nézve, hogy az okossággal megegyező volna, előbb gondoskodni a honi közlekedési módokról, nehogy midő az ország némely részében a termés bő, más részében az élelem hiánya miatt éhséggel küzdjön a lakosság; hogy honi, de külföldön feldolgozni szokott természetvényeinkre is üdvösebb volna, azokat itthon változtatni ipar műveivé, hogy ekép országunk a természettől megádatva iparnak az isten áldásához járultával maga magának elég 's így szükségére nézve külsőországtól független legyen, milly függetlenség nélkül ország hatalmas nem lehet, más országoktól és az azok iránti béke- és háború-viszonyoktól függvén majd a természet, majd az ipar műveire nézve; egyébiránt e felszólítás pártolást nyervén, annak mimódoni eszközése tekintetéből az országgyűlési választmányhoz utasítottatik. — Megküldettek a kereskedési bank szabályai, mik szokott módon a megyében hirdettetni fognak. — Zágrábmegye Rendei Györmegyének ama felszólítására, hogy a magyar nyelvnek iskolákbai

behozatafát ő Felségénél szinte sürgessék, válaszolnak, tudatván a Rkkel, hogy ők Győr megyének felírásával ellenkezőt küldendnek ő Felségéhez; mit a megye Rendei fájdalmas érzettel vevének. — Varasd megye felszólítása az iránt, hogy a Törökországban lakó üldözött keresztények védelme kieszközléseül ő Felségéhez szinte e megye Rendei is felírának, szívesen pártoltatott; ugyan e megyének panasza a zágrábi könyvvizsgáló ellen, mint Bereghé is az országgyűlési választmányhoz utasítottatik. Más két levele érkezett még Varasd megyének magán ügyekben, és e három levél, valamint Zágráb megyéé is latinul valának feltéve, mi bővebb vitára adott alkalmat, leginkább azért, mert az 1840: 6dik cz. 4-dik §-ának értelme némelyek előtt kétségesnek látszott, és e kérdés vala eldöntendő: az ország határain belüli világi törvényhatóságok közé számítandók-e Varasd- és Zágrábmegyek, vagy sem? Mire a többség kimondá az igent ez okokból: egy országnak jellemző tulajdona a közös alaptörvények, és közös kormány, úgy hogy hol ezek ugyanazok, ott egy ország van, nem több; már pedig a horvátmegyéknek alaptörvényei Imae 9us 1687: 2, 3; 1723; 1, 2; 1791: 12 és többek ugyanazok az ország többi megyéivel; mik szerint az említett horvát megyékben lakó nemesek ugyan ama sarkalatos kiváltságokkal bírnak, mellyekkel az országnak akármely részében lakók; a polgári szervezet (Staats-verfassung) is ugyanaz, t. i. aristocratia által korlátolt monarchia, a trón-örökülési mód is az; kormányuk is egy a többi részükével, mert a nmgu udv. Kancelláriának és a nm. Helyt.tanácsnak hatása kiterjed a horvát megyékre is; 's azért van az 1765: 35dik tez. következtében a nm. udv. Kancelláriánál mindig egy horvát nemzetbeli referendárius; a nm. Helyt.tanácsra nézve pedig az 1791: 58dik világosan mondja, hogy politikai utasításokat Dalmát, Horvátország és Sclavonia megyéi a nm. Helyt.tanácsból vegyének, 's azért e kormányzékhez ez országbeliek jogos arányban alkalmaztassanak, annál az ez országok bánjának is, midőn eljöhét, illő hely és szavazat adassék; csak őket közösen illető helyhatósági (municipalis) ügyeket intézhetik el, ő Felségének megegyezésével tartandó köz- (nem ország) gyűléseiken, hol azonban, a III. rész 2dik t. cz. értelmében az ország törvényével ellenkező rendeleteket nem hozhatnak. A jogkiszolgáltatás szinte úgy van rendszertve a horvát, mint a többi magyar vármegyére nézve, akár a megyei, akár a kerületi (tabula judria regnum Dalmat. Croat. Slav.) akár a báni bíróságot tekintjük; és hogy a horvát megyék Magyarországnak egyik egész részét teszik, kitészik abból is, hogy a felség-sértés és hűtelenség bünei, ha ott vitettek is végbé, a kir. táblánál Pesten ítéltetnek, innen mint minden egyéb a báni tábla előtt megvizsgált perek a hétszemély-táblához felebbvitel útján jövendők; legújabb alkotott váltótörvényeink a horvát megyékkel közösek, felebbviteli bíróságuk az ország egyéb törvényhatóságáival ugyanaz; a kir. városok is, mint a Magyarországnak lévő többiek, vagy a tárnok vagy kir. személynök bírósága alatt vannak, a nm. m. udv. Kamarától és Helyt.tanácsból függnek; vármegyei szervezetök is ugyanaz. Ezeket figyelembe vevén, kétség sem lehet, hogy Horvátországban fekvő akármely megye úgy tekintendő, mint Magyarországnak egyéb megyéi és törvényhatóságai, mellyek azokkal együtt, egész politikai szervezetöknél fogva, egy országot alkotók; 's valamint a jász-kún kerületeket, ámbár külön statutuimaik, helyhatósági jogaik, a közbiraktól különböző bíráik, 's különös kerületi szervezetök van, soha senki sem állítja nem Magyarországhoz tartozóknak, ugy azt sem mondhatni, hogy a horvát megyék Magyarországon kívül levő valami testületet, törvényhatóságot képeznek. A törvények stílusából is az következik, hogy Magyarországnak alatt Dalmát, Horvát és Tótországok is értetnek, mert ellenkezőt állítani azt tenne, hogy ez országban levő megyék és városok az országgyűlésen hozott törvényeket megtartani nem kötelesek; mert csak ott van különös említés az e részekben levő megyékről, hol azok iránt valami különös határozatokat, mint p. o. az 1840: 45dik t. cz. 4 §-ában, miszerint, az e törvénynek rendelete az országgyűlési költségek viseléséről Horvátországra is kiterjesztetik, azonban az e országgyűlésben gyakorlott felosztási mód meghagyatik; nem köteleztetnének különösen az 1740: 2dik szerint katonai ujonczokat állítani, mert e törvényezikb. Tót- és Horvátország nem említettik, hanem ezek már az „ország“ név alatt értetnek; az ezredek, mellyekben

az ujonczok általában, tehát a horvát megyéktől adandók is, besorozandók, magyar ezredeknek nevezetnek. Az ország Rendei alatt a tót és horvát megyék küldöttéi is értetnek, és ezek az országos választmányokban is részt vesznek, mint az 1840: 4kben a folyamat szabályozásáról, 5dik. t. cz. a büntető és javító rendszer kidolgozásáról, is látható; hogy pedig Horvátország követe külön rovat alatt említettik, nem elegendő ok azt következtetni, hogy Horvátország külön ország, mert a főrendi táblai, kir. táblai, papirendi, dunai, tiszai kerületek megyei, szb. kir. városoki választottak is különösen nevezetnek, még sem állithatni, hogy ezek szintannyi különvált és nem ugyanegy országnak egészítő részeit képviselnek. — Ezek szerint meggyőződve a megye Rendei, hogy midőn a törvény a magyarországi törvényhatóságok közti magyar nyelven levelezést rendeli, e rendelet alá Varasd és Zágrábmegyek is esnek, ez uttal ugyan, nehogy a magánosak és szerencsétlen elnyomottak ügyei hátramaradást szenvedjenek, a küldött leveleket elfogadják, de az említett megyéket fölszólítják, hogy ezentúl magyar nyelven, mint törvényesen, levelezzenek. — (folyt.)

Rövid közlések.

Nagy-Bánya június 25. Nagybányai lakos, néhai Bogdán György ur özvegye született Kelemen Sára asszony közjó iránti szeretetének 's nemesszívűségének igen szép, 's annál fogva örökbecsű példáját adá minap. A tisztelt asszonyság néhány héttel ezelőtt másodikor menvén férjhez, előbbi házastársával keresett szép vagyonából tízezer váltó forintot kötött le ev. ref. egyházunk számára olly meghagyással: hogy abból a romladozott állapotban lévő fiúiskolaházunk annak idejében ujonan építessék, 's nem rég készült díszes tornyukba egy a mostaniaknál nagyobb harang öntessék. És itt nem hallgathatom el, hogy ámbár jöltévi asszonyunk, mindkétszer más hitvallású férfival kötött házasságot, mindazáltal ezek közül egyik sem akadályoztatta nemesszive-sugalta jótéményezésében, sőt mondhatni, még elősegített 's buzdított általok. Mert már első férje életében is nevezetes özvegyet nyertünk tőlök toronybeli óránkra; most pedig műveltlekü új hitestársa Stiffelbauer József ur volt leginkább azon, hogy ama szép tettel örökítse közöttünk nevét; szabad legyen egy uttal dícsérve említenem azon általános egyetértést is, melly kis városunkban ez újabb időben mind a négy vallásfelekezet közt uralkodik; 's mit minden, hozzánk vetődő idegen örömmel tapasztalhat. Hálával említhetjük mi ev. reformatusok a felebaráti szeretetnek többek közt ama szép tanujelét, mit néhány évvel ezelőtt tapasztalánk díszes tornyunk építésekor, midőn városunk minden rendű 's vallású előbbkelő hölgyei asszonyi-műveik sors általi kijátszásával nem megvetendő pénzüsszeget adtak közünkbe. Adja Isten, hogy közös vallásunk tűzpontja, a szeretet, több illy gyümölcsöt érlezzszen! támaszson az ég időről időre szegény egyházainknak, — mellyek így állhatnak fen — jölelők 's nemesszívű fiaikat 's lányokat! Részünkről forró köszönetet mondunk a fentisztelt asszonyságnak; egy másiknak pedig u. m. néhai Sebestyén Juliánának, ki folyó évi április 25én örökösök nélkül hunyván el, 's egyházunkat végrendelete következtében, mintegy ezer ötszáz váltóforintig részeltetvén hátrahagyott javából, minthogy szép tettét már életében meg nem hálalhatjuk, halála után emelünk számára nyughelyén sírkövet, szívünkben pedig maradóbb emléket. Cs.

Zalae g e r s z e g, július 14kén. Időnk szép, de bár eső látogatna meg ismét bennünket, 's hűténé kissé a hőséget. — Augustus Sdika közelget; az e napon kezdendő évnegyedes közgyűlésünk fő, vagy legalább legérdekesb tárgyaul a turómezei nemes közönség körlevele említettik; szónokaink közül többben készülnék hozzá szólni.

S z o m b a t h e l y, július 13d. Folyó hó 29ike van kütözve helyettes főispáni kormányzónk Czindery László ur ő mlsága beiktatási ünnepül; 's a készülétek már kezdődnek. Az ünnepélyt, a nálunk már divattá vált szokás szerint, nem hosszabb, mint egypár napig tartó közgyűlés követendi.

Barsból. Tisztválasztásunk elég terjedelmesen 's minden honi újságokban híven hirdettettek. Ezzel meg nem elégedve azonban a „Pesti Hirlap“ levelezője, könnyen eltalálható okból annak újabb hirdetését vélte szükségesnek, és olly oldalról festé a történeteket, mellyeknek elhallgatására a méltányosság 's öntudat, főleg Kosztolányi Péter urat kötele-

zék. Elv és emelni dícsé-
áltl mások
Barsmege
hasonlós ma
gondolatlan
szól a több
lépést nem
egy hang se
előadás ell
lévén a nag
nak, egy a
társá volt,
levelezőjét,
ezon annyira
litessenek.
siben kérke
Tarnóczyi K
kevessé vád
csak a tiszt
baráti egyez
keszeretén
hódításra has
tán lelkiism
tetteinek fell
oldalára fáty
Hirlap levele
megyétől
most, milly j
a P. Hirlap
legjobbban
mi tehetünk
mint a kimen
teskedés mes
leginkább t
midőn késő
szándokát, b
hász Benede
nézve biztos
össze egyez
nemesség kö
ellenfétül c
lehető meg
gyesét, ki
hajnalban tu
megfosztani
azon szegén
győződésük
örizék, de f
munkálásán
zetei hirdeté
telt hirlap c
közöltetik,
tűnik fel; ne
ával az olva
nyit vélek m
megelőző egy
tással egyb
mozgalmak
ben léteznél

Felsz

Hirlap f. e.
gye jun 20k
zölvén, azo
dott tisztujt
vény- és h
lenül felruh
tott minden
vetkező ész
rázata az e
ecclesiarum
nyel karölt
rátjánál, 's e
— csak ör
ság ezen ré
tekinthetn
P. úrnak az
terjedéséből
osztozunk,
robán nem
gok ('s ezek
utján min
tessenek ki
ugy azokat
sére 's a n
pesek; 's
egyszerű t
legmagasb
ket polgári
megoszthatj

zék. Elv és szívbéli barátinkat a közvéleményben emelni díszes szándék, ezek javára elmellőzés által másokat kissebbíteni nem tiszta indulatra mutat; Bars megye állásában pedig érdek sértés által a meghasonlás maszlagát hinteni, legalább is vétkes megfontolatlan. — A Pesti Hírlap 154. számában így szól a többiek közt: Balogh János szavazathódításra lépést nem tőn; egyesült akarattal, mely ellen csak egy hang sem emelkedik, választott alispánul. Ezen előadás ellen kifogást nem tehetni, azonban tudva lévén a nagy közönség előtt, hogy Balogh János urnak, egy a hazában szinte ismeretes férfiban vágytársa volt, az osztó igazság kötelezi a P. Hírlap levelezőjét, hogy az előzményeket, melyek okozták ezen annyira kiemelt következményt, szinte megemlítsenek. — Béke szeretete jeléül, mellyel közlésiben kérkedik, hallgató el tehát a levelező? hogy Tarnóczy Kazimir, kit szavazathódítással éppen oly kevéssé vádolhatni 's ki magányos távollevő lakát csak a tisztválasztás előtt három nappal hagyta el, baráti egyezkedés útján önként lépett vissza. — Békeszeretetének köszönhetjük-e továbbá a szavazathódításra használt eszközök 's módok rajzát, vagy tán lelkiismeret mardosásai kényszerítik ön vétkes tetteinek felfedezésére; tisztválasztásunk ime fényes oldalára fátlyolt kelle borítani; tetszett azonban a P. Hírlap levelezőjének, talán hogy csak gúnyolhasson, megjéjétől e rendeletet megtagadni. Lássuk már most, milly joggal vádolhat, vagy gúnyolhat másokat a P. Hírlap levelezője. Mi barsiak ismerjük régóta legjobban Kosztolányi Péter kortességi tehetségét, mi tehetünk újabb bizonyosságot, hogy ő barátit, 's mint a kimenetel felvilágosított önértékében is a korteskedés mesterségében segédtsárait, ismét felülmutta; leginkább tüntette ki magát azonban utolsó éjszakán, midőn késő este fedezvén csak fel hivatal-vállalási szándokát, barátinak tanácsa ellen, kik kívánságát (Juhász Benedek főügyvéd általok címzett hivatalára nézve biztosítva lévén) a becsület gyengéd érzésével össze egyeztetni nem tudák, a vezérlése alá bizott nemesség közé sietett, és még azokat is, kiket az ellenféltől csak Juhász Benedek befolyásával lehet meggyerni, maga részére csábítani és frigyest, ki az ellene szőtt eselszövényről csak hajnalban tudósított, hivataltól alattomosan megfosztani müködött; hogy ármanya nem sikerült, azon szegényebbeknek, kik a levelező szerint meggyőződésüket 's szavazatuk függetlenségét féltékenyen őrizték, de főleg az értelmes közönség buzgó közremunkálásának köszönhetjük. Van ezen saját nézetei hirdetések és elbaráti magasztalásának szentelt hírlapi cikkekben sok, mi helytelenül és csonkítva közölték, és mi előttünk barsiak előtt is újságkép tűnik fel; nem kívánván azonban hasztalan polemikával az olvasó közönséget untatni, ez uttal csak annyit vélek megemlítenedőnek, hogy a tisztválasztást megelőző gyűlés rajza, de leginkább a tisztválasztással egybekötött értekezések, tanácskozások és mozgalmak nagy részint csak a levelező képzeletében léteznek.

Felszólítás Major Pál urhoz. A P. Hírlap f. e. 157. sz. Major Pál ur nemes Mosony megye jun 20án tartott tisztújításának előzményeit közzölve, azon közgyűlési határozatra, miszerint a mondott tisztújítás alkalmával „a választási joggal (örvény- és házasszerte uralkodó szokás által kétségtelenül felruházottakon kívül szavazatjog tulajdonított minden megyebeli segédpaprak, csillag alatt következő észrevétel tesz: „A törvény szigorú magyarázata az egyház főnökre szorítók: „„Rectores ecclesiarum” — ezek illetékes szavai. De a törvény nyel karöltve járó szokás engedékenyebb rideg barátság, 's ez okból barátja — az értelmi uralkodásnak — csak örvendenem lehet az alkotmányos jótékony-ság ezen részletes kiterjesztésének addig is, míg e tekintetben is egy szebb jövődönk lehet” — Mi M. P. urnak az alkotmányos jótékony-ság részletes kiterjedéséből ébredt örvendezésében egész lélekkel osztozunk, és nyíltan kimondjuk: mikép semmit forróbban nem ohajtunk, mint hogy az alkotmányos jogok ('s ezek közt a szavazatjog) is törvényhozás útján minél többre, legalább mindazokra terjesztessenek ki, kik valamint azok fontosságát felfogni, úgy azokat alkotmányunk szilárdítására, tökélesbítésére 's a nemzeti közjólet emelésére kezelni is képesek; 's ezt egyéb politikai okokon kívül azon egyszerű tekintetnél fogva: mivel mi a boldogság legmagas fokát abban hiszszük, ha azt, mi bennünket polgárilag boldogít, minél több polgártársinkkal megoszthatjuk. De a tisztelt közlő urnak abbeli né-

zetében, mintha az alrendű egyháziak mind addig, míg ezen ohajtott jövődönk be nem következendik, a törvény értelmé szerint alkotmányunk jótékony-ságában, különösen a szavazati jogban semmi részt nem vehetnének, hanem annak gyakorolhatását csak egyes megyei hatóságok kegyeskedésének köszönhetnék, semmi esetre nem osztozunk: mert mi*) Verbóczy II: 2 a Rectores ecclesiarum nevezett alatt azon fontos okoknál fogva, melyeket, Országos nemes-é a magyar alrendű pap? című iratunkban bővebben kifejtünk, a praelatusoktól különböző alrendű egyháziakat 's ezek között a segédlelkészeket is — értjük. Őszinte magyar bizodalommal felszólítjuk tehát Major Pál urat: legyen szíves azon fontos okokat, melyek őt a felebb említett hírlapi számban ollyféle meggyőződésre bírák, miszerint a Rectores ecclesiarum nevezett (1: 2.) a törvény szigorú magyarázata (kizárólag) az egyház főnökre szorítja, ugyancsak hírlapi uton közhírré tenni, hogy azokat, ha alaposak, magunkéival feleserélhessük; ha pedig nem, akkor közlő urat, ki felszólításunkat magyar bizodalommal veendi, ellenkező meggyőződésre vezessük. Mráz M.

Igazítás. Legközelebb mult számunkban a 480. lapon 1. has. 44d. sorban „tudomány nál helyett olv. tudomány a” 's ugyanitt a 2ik. has. 3ik sorában „a tudomány h. olv. tudomány os”.

A pénz szükének jelenleg valódi oka hazánkban.

Keves ember tudja, sőt csak nem is gyanítja, mi a pénz szükének jelenleg valódi oka magyar hazánkban. Pedig ezt igen hasznos volna tudnunk, mert csak az igazi ok kinyomozásával lehet a bajon gyökeresen segíteni.

Mi emberek, kivált magyarok, megszoktuk a bajt másutt mindenütt, csak nem magunkban keresni. Némelyikünk a pénz szüké okának nyomozása végett Mehemed Alihoz, sőt még az amerikai bankokhoz is folyamodik. Pedig ha ez volna az igazi ok, akkor a szükéget azon országok éreznék tetemesen, 's nálunk sokkal tetemesebben, kik amazokkal nálunk sokkal közelebbi, sokkal szorosabb viszonyban állanak. Azonban tudjuk, hogy másutt éppen nincs azon pénzhány mint nálunk, a szabad kamatláb — ezen legesalhtalabb mérője a pénz mibenlétének — minden miveltebb 's rendezettebb országban számtól most is 4—5 körül van, mint az előtt is volt, holott most nálunk háromnegy annyi**) mint amazokban, 's mint volt az előtt minmagunknál is. A miveltebb szomszédországokban sem változott a régiebb kamatláb. A bajorbank most is úgy kölcsönöz hypothecára 5 procentnyi kamatláb mellett, hogy ezzel 45 év alatt még a tőke is lerovassék, mint az előtt. A bécsi banknál a disconto (kamat-számítás) láb most is 4 századbér, sőt kormányunk legújabbán igen nagy részvétellel árulja a bank útján 3 kamatláb kötelezvényeit. — Más ember az ártatlan váltójogra 's többi hiteltörvényekre fogja a pénz szükéletét. Holott éppen azon országokban van legtöbb pénz, melyekben a hiteltörvények tiszteltetnek. — Mások már közelebb jönnek magokhoz, 's például a nem-teljes hitelnek tulajdonítják a pénzhányt. Ezek bizonyosan már jobb helyen tapogatóznak, 's általában egyik főoka pénzhányunknak, hogy a külföld 's talán magunk pénzesei is nincsenek elég bizodalommal hitel-rendelkezésinkhez. Azonban jelenleg különösen másutt fekszik a baj. Mert ezelőtt még kevés hitellel bírtunk, még sem volt illy nagy pénzsükétség.***)— Ismét mások bank nemlétét okolják. Általában ez is igaz, de ezzel szinte nem bírtunk ezelőtt, mégis több pénzünk volt. — Mások végre a külkereskedés szenvedőleges állására hivatkoznak. Erre nézve föl vagyok 's rövid időn a közönség is föllesz világoztva, hogy statisztikusainknak, 's különösen Bechernek nem ugyan számaiban 's adataiban, hanem az adatokhoz mellékelt árszabásban nagy hiba lappang, úgy hogy 40 — 50 millióval

kedvezőbben áll kereskedési mérlegünk, mint mindnyájan hittük.

Mi tehát jelenleg a pénz szüké?

A bankokról értekezvén mind magánosan, mind hírlapokban szememre lobbantották, hogy csak theoriat ösmereteim vannak, ámde praxisom banktudományban éppen úgy nincs, mint másoknak nálunk. Hírlapokban mindezekre hallgattam, mert azt hívéim 1) hogy itt alaposan**) nem praxisfele valamivel kérdés határoz, ha bár 50 éves bank-igazgató voltam volna is; 2) a kétkedőknél 's azoknál, kik minden áron czáfolgatni akartak, még nyilatkozásom sem használt volna legkisebbet is. Azonban most nyilvánítom, hogy mind azon főbb elvekről, melyeket bankértekezéseimben közöltem, szerencsés valék tapasztalt 's különösen a bécsi banknál hosszas ideig igazgatóságot is viselt és viselő egyedek által is magamat felvilágosítottam 's értesítettim. Am hozza kérdésbe a kinek tetszik, most csak szinte ezen bank-igazgatók egyikével mult hóban, pénztelenségünkről beszélgetésemet bátorodom köz hírré tenni. —

En: De hát kérem kegyedet, mi okból korlátozta a bank jelenleg emissióját, (jegyeinek kibocsátását), midőn a közönség éppen olly teljes hitellel és bizossággal viseltetik a bank iránt (éppen olly kevéssé mutatja elő jegyeit beváltás végett) mint mindig? —

Bank-igazgató: Nem emissióját korlátozta a bank, mert az arany és ezüsthezi arany most is a szerint tartatik meg, mint az előtt, tudniillik az angol bank példája szerint, hanem némileg a bankkal viszonyban állók hitelle korlátoztatt; tulajdonképen pedig az üzér közönség, azaz a bankból kölcsönzők kevesbítették üzleteiket, vagy mondottak le a banktől kölcsönzésről, úgy hogy jelenleg alig discontiroztatik (azaz: alig nyújtatik be kamat leszámitás-értékű fizetés végett) egy negyedrésnyi értékű váltó, mint annak előtte (röviden 's népszerűleg: alig kértik kölcsön negyedrésnyi jegy, mint az előtt.)

En: De itt Bécsben még sem érezhető, vagy legalább nem annyira érezhető a pénzsükétség, mint nálunk Magyarországon.

Bank-igazgató: Ennek legközelebbi oka csak az, hogy az előtt némely bankárok, 's főleg báró S. a banknál több milliónyi hitelle bírván, a banktól évenként több millió kölcsönt vettek, 's ezt némi nyereséggel (magas kamatlábal) ők megint magyar 's különösen pesti üzereknek adták ki, kik azt megint nagyobb nyereséggel (bár nagy kamattal) tovább kölcsönözték, 's így legalább a közönségnél forgásba hozzák. Azonban báró S. más vállalatokra fordítván figyelmét, a bankkál üzérkedéstől majd egészen visszahuzta magát, 's így nemcsak több millió maradt ki Magyarországból, hanem az annakelőtte befolyt pénz is a kamatok fizetése 's tőke lerovásával mindig kevesebbedik; b. G. pedig, ki szinte hatott Magyarországra, bukás alá került.

En: Hát miért nem állítanak önök valami fiók-bankokat Pesten 's talán a monarchia többi főbb városiban is, hogy közvetlenül közlekednének az itt lakó üzerekkel?

Bank-igazgató: Kimondhatatlan bajos, és talán lehetlen pénzt, melyre örökös felügyelés és szemelőtt tartás kívántatik, távol helyeken és idegenek által kezeltetni; azonban 's tb.

Annyit legalább a mondottakból láthatunk, hogy pénz dolgában egy 10 — 12 millió népességből, 's mintegy 3000 □ mérföldnyi területből álló ország-nak sorsa csaknem egy ember szerelétől, 's legfőlebb vállalatnak más irányától függ. Valóban szomorú és szegényítő állapot nekünk, kik mindig mást okolunk, vagy mindig másokra, 's csupán a jó istenre támaszkodunk, azaz: hogy ő fogja a sült galambot szánkba repíteni! Némelyek ugyan a most létesülendő magyar kereskedelmi banktól igen sokat várnak. En részemről mit várok, most meg nem mondom. Azonban befejezésül el nem hallgathatom, hogy némely theorizáló banktudósaink mindig csak azon okoskodással állnak elő a jegy-bank és bankjegyek ellen, hogy a bankjegyek szaporítása éppen nem szaporítja a pénzt. Mert, úgy mondanak, ha két annyira szaporítottatik a pénz az országban, minden dolog ára is két annyira emel-

*) Több jó ismerőseim, kik különben alapos tudományal bírnak, nyilatkoztak előttem, hogy bank értekezéseimet 's vitatkozásaimat szorgalmasan olvasták, de nem értették. Valóban szomorító dolog, nem annyira magamra, mint az ügyre nézve, 's egyik oka annak, hogy bankvitatkozásaimmal felhagyni vagyok kénytelen. F.

kedik, 's ha például most 20 fton veszszük meg, a mit az előtt 10 fton vettünk, valóságban nem nekedett a pénz, hanem csak képzeletben 'stb. — Mit mondanának ezen urak a következő okoskodásra: Tegyük fel, hogy most 20 ft. a gabona köblének ára; az igaz, hogy az ország lakosainak egy része azt meg nem szerezhetvén, elpusztul vagy éhen is hal; de ez mit sem tesz, azért a gabonát a világot sem kell szaporítani, mert ha két anyi gabonát állítunk elő, csak 10, 's ha négy anyit, csak 5 ft. lesz köblének ára, tehát a gabona (azokra nézve t. i. kik eladják) valóságban nem szaporodott, hanem csak képzeletben. Szerencsétlen theorizálók! ha orrotoknál egy kissé tovább látnátok, vagy a status gépelyét alaposan ismernétek, észrevehetnétek, miszerint a pénz ára magát a kamatlábban nyilvánítván, ha a kamatláb olly magas, hogy csak tőkepenzesek húznak tőle, a természet, ipar és kereskedés pedig 's általában a munka (hova a szellemi munka is tartozik) pénzhez nem juthat, vagy szerfölötti áron juthat, ekkor az ország pusztuláshoz közelget 's 20 de 10 's még kevesebb kamatláb is olly abnormis állapot, hogy abban az ország nagy részének pénz-éhség miatt kell elvesznie, 's ezen segíteni Bűsch apánk szerint is czelszerűleg alapított jegybank képes legigazabban, a mit, tartok tőle, félézség, 's tudatlanságfokoskodnak el szegény hazánktól! — Fogarasi.

Hírlapi kalászkok.

Pesti Hírlap (163.sz.) „Magyarország és népe” című vezércikkben A. B. aláírással honunknak historico-politici viszonyait érintetnek a nemzetiség szempontjából, különösen egy pár királyunk korszakára vonatkozólag; érintetnek továbbá mostani nyelvviszonyaink, különösen a szláv mozgalmak; de mind ez csak érintve van, 's nem folynak belőle eredmények, valamely pozitívumra vezetők, hogy lássuk, mit kell hinnünk és mit kell cselekednünk, ha boldogulni — azaz nemzetegységre jutni — ohajunk. Ha valahol, itt, e tárgynál bizonyosan szükségünk van jó tanácsra, melyet követnünk lehesse, 's melyet követnünk kell. De úgy látszik, most különösen valósul rajtunk ez ügyben ama közmondás: drága a jó tanács! — Az „Ertekez” ismét egy levelet közöl Csenedstül, az urbéri váltáság ügyében. E levelezésre egyáltalán nem alkalmazható a „brevis esse laboro” — igaz, hogy az ember nem mondhat el mindent egy lélekzet alatt, 's egy levélben; de azért mindennek megvan a maga határa, 's mi szerencsésnek tartjuk a levelezőt, hogy leveleiről nem kell fizetniök a hírlap-olvasóknak; mert közölők nagy rész a postán maradna kiváltatlanul, ha csak a szerző ur maga nem bérmentesítne. —

Jelenkor (59.) Budapesti naplója a községek gazdálkodásának ügyét vizsgálja köztisztviselői Fáy után, ki erről már a P. H. 144. számában szintolly egyszerűen mint avatottsággal értekezett. Fájdalom, hogy lelkes szavainak olly kevés hatása lön; mert még nem olvasánk közlést, mely a községek gazdálkodása iránt valamely megyében indítvány vagy intézkedés történtéről értesítene. — Csakugyan igen keleti nép vagyunk mi még — ha tenni kell! — A „Társalkodó” Károlyi György gróf békés-megyei főispán székfoglaló beszédét közli. Érdekesége tagadhatlan ugyan, de közlése valóban igen késő, miután e beszéd „Békés megye örömnepé” 'stb. cím alatt a többi szónoklatokkal együtt már külön nyomtatványban is megjelent.

Nemzeti Ujság (59.) Korunk ügyei rovatában hazánk haladásáról értekezik Eliássy István. A „Hasznos Mulatságok” Fáy István grófnak egy a nemzetiség kormányzó orsz. választmányhoz intézett felszólítását közli, melyben ez — Vilt Johanna k. a. zongorai 's éneklési művésztökelyeire figyelmeztetvén, őt színházunkhoz ajánlja. Volt alkalmunk hazánknak e leányát zsenge korában, ugyszólván mint gyermeket, ismerni, 's bámulni éneklői és zongorajátszásbeli kitűnő jelességét, 's ha korával együtt tehetségei aránylagosan fejlettek, ugy osztoznunk a felszólító gr. ur reményében, hogy talán Schodelné helyébe állíthatandjuk.

Hírök (57.) Melléklapjában a Századunkban Zsoldos Ignác köszönete foglaltatik a P. H. nyomán azokhoz, kik a Kliegl-könyv létrejöttét eszközölték, és kérelmet azokhoz, kiknek a nagyszerű találmányok ügye szívükön fekszik 's kik tehetség birnak arra valamieskét áldozni. 'S pedig hol van ember, kinek ne volna valamieskéje e czél-

ra áldozandó? — „Ha, mint Z. ur mondja, a derek Smith és Meynier adhattak e könyvhez papírost ingyen, miért ne tehetné a hon minden papírgyára, vagy még kereskedője is, hogy egy rizma papírt, vagy más áldozzon a nemzetnek akkor, midőn annak illy jeles fiát ezzel segíti? Sőt miért ne lehetne egy darab kelmét, vagy művet, egy szóval bármit ajándékozni e czélra kereskedőink, művészeink és mesterembereinknek is? 'stb. Méltán kérdezhetjük itt eszmekapcsolat utján: miért nem áldoztak iróink némelly jelesbjei is — nem akarjuk neveiket ide iktatni — valamieskét, p. o. egy verszetet, népdalt, historiai olvasmányt, egykét aphorismát 'stb? A példa vonz! Talán itt sem tévesztette volna el hatását; legalább azon pár fiatal íróra nézve bizonyosan nem, kik — mint mondák — a Kliegl-könyvbe csak azért nem adtak semmit, mert bele a literaturai „notabilitások” nem dolgoztak! — Boesánatot Zs. urtól 's más ügybarátoktól, hogy lelkes felszólítását csakitt, és illy röviden hozhatjuk olv. közönségünk elibe; nem hanyagság — mert az ellenkezőnek elapok elég bizonyítványát adak, — hanem tárgyalmozottság parancsolá e kivonatos előadást.

Athenaeum (10.) Egy töredéket közöl Sand György „Mauprat” című regényéből, fordítva Nagy Ignácztul. Tárcaja a lapnak felénél többet foglal el, színészi ügyben.

Regelő (59.) Folytatja „A komédiás” című beszélyt, 's valamely hiú, de rosz verselőnk számára, t. i. a soványlelkű kalászszedőgőre — Baranya hölgyeitől egy szalmakoszorút kér. Új néme a megtiszteltetésnek, melyet mindenesetre csak parlagi legény indítványozhat, 's melyet annak idején borostyánkoszorúval iparkodik meghálálni a kalász-szedő.

Magyar Gazda (59.) Tartalma: a német gazdak f. évi gyűlése Stuttgartban és Thayer emléke, Török Jánostól. — Borju-nevelés és szarvasmarhatenyésztés általában. A bárányverhas. A tolnai szederselemegylet újabb munkálkodásai, és Gál József rövid válasza a M. G. 13. számában tett néhány kérdésre.

KÜLFÖLD.

Franciaország. A július 13kai Moniteur így szól az orleansi herczeg haláláról: „Szörnyű szerencsétlenség érte a királyt, a királyi családot és Franciaországot. A koronaörökös meghalt. Ma délelőtt tizenegyedfél óra felé el akart búcsúzni Neuillyben a királytól, néhány órával később st. Omerba utazandó. Nem messze Neuillytől lovai elragadák; ő kiugrott a kocsiból. Eszméletlenül emelék fel őt. Egy percig reménylék őt megmenthetni; de a baj minden törekvést meghaladt. Ötödfélkor, a vallás gyámselegyének felvétele után, kiadák lelkét.” — A belügyek minisztere egy körlevélben gyászt rendelt; a júliusi napok megünneplése megszüntetik, csak az elesett áldozatokért tartatni szokott isteni-szolgálat fog véghez menni. A színházakat bezárták. — Július 14kei levél szerint szívzaggató volt a jelenet, midőn a haldokló hget a király, királyné és számos tisztviselő, a szatács házat pedig, hová a sebesült vitették, nagyszámú néptömeg állá körül. A szoba ajtaja soká nyitva maradt, míg azt az oda tuduló sokaság miatt örök állak el. Mig Coquereau abbé feladta a haldoklóknak az utolsó kenetet, 's hangosan imádkozék, a királyné égfelé emelve kezét szívhasítólag kiálta fel: O istenem! ő meghalt! — 's a véres padlóra rogyott. Midőn a hűlt tetemet a neuillyi várkapórnába viték, a király a gyászpád mögött menve, fájaldalmában folyvást kiálta: O fiam! o az én szegény fiam! — A J. des Débats szerint, a híraly karjaiban tartva a holttestet azt mondá: vajha én fekünném itt helyette! — A királyné másnap azt mondotta az őt környezőkhöz: Én fölötte boldog valék, fölötte büszke rája, — az isten őt elvévő tőlem. — A gyászmenet augusztus első napjaiban fog tartatni, 's Dreux mondatik a temetkezés helyének; — a gyászünnepe párisi Notre-Dame templomban fog tartatni. A testet bebalzamozták. — Minden lap, potitikai véleménykülönbség nélkül, e gyászeset felett komolyan 's részvevőleg nyilatkozik; közölök több, fekete szegélylyel jelent meg. Csupán a Gazette de France árulja el bosszantó hangján kárörömét, mely még a szerencsétlenséget sem kíméli, 's ezzel utálatos bosszankodást gerjesztett. Egy néposport Genoude abbé lakásához akart tudolni, hogy a „leczkékért”, miket említ, érzékeny leczkét adjon neki. — Az orleansi hgbukása után 's a haláltusa alatt töredezett hangon hagymazas lázadságában csak német szavakat ejtett.

Lyon, jul. 14. Itt a gyászeset rendkívüli benyomást lön; a kir. család egy tagját sem szerették annyira, mint a koronaörökös, jelesen itt Lyonban; így a halála feletti szomorúság természetes, nem kiszámított. Ujra fölélednek a legképtelenebb gyászsólatok; Berry hg egyik 13dik napon szúrattott agyon, az orleansi hg. 13kán járt szerencsétlenül; még a júliusnak nincs vége, sem az 1842dik évnék. — A gyász hír mindenkit, noha különböző okoknál fogva, megremegetet.

Páris, jul. 15. A minisztertanácsban a kormányzósági kérdés iránttanakodtak. Ez iránt a kamarának ezen fő pontokat akarják elébe terjesztetni: hogy a trónnak a trónörökös kiskorúsága alatti megürülése esetében Nemours hg legyen egyedül a kormányzó, — a párisi gróf nevelése 's gyámsága anyjára bizassék a francia polgári törvény szellemében, — a trónörökös csak 18dik éve betöltendése után nyilatkoztassék nagykorúnak.

Páris, jul. 10. Láttuk milly gyorsan emelkedett kereskedésünk 's iparunk 1841dik év folyamában. — Ezen év kereskedési mozgalma 123 millióval többet teremtett elő, mint 1840ben, — mely időszakban a baloldal politikája igazgató az ügyeket, 's 236 millióval többet, mint 1839ben, — mely időszakban a coalitio diadala teljesedett. — A számok bármi beszédnél is meggyőzőbben szólnak. Lássák a választók, akarják e a teendő választások által meggyöngíteni azon politcát, mely a nemzeti gazdaság illy gyors fejlődésének kedvezett, 's lábra segíteni ezt, mely olly gyászosan nehezült boldogulásunk minden elemeire. — A közjóvedelmek hasonló arányban növekedtek 1841ben 32,510,000 frankkal hajtottak többet, mint 1840ben. 1842ben csupán az első hat hónap alatt 21,600,000 frankot hajtottak. Hasonlítsátok össze e helyzetet Angliával. Az 1841ki jóvedelem-állapotot Londonban is közétevék. Ezek az előbbi évhez hasonlítva csak 16 milliónyi szaporodást mutatnak, mi éppen felét teszi azon öregbedésnek, mely nálunk ugyanazon időszakban létesült. Már pedig a népek hatalma főleg anyagi erejük föbblelésében áll. Az előadott számok bizonyítják, hogy a béke nekünk jól esik; hogy reánk nézve sokkal termékenyebb mint szomszédinkra; következésképp a béke fenntartását biztosítani annyi, mint Franciaországunknak Anglia feletti túlsúlyát mindinkább biztosítani. E szempontból az általunk védett politica lényegesen nemzeti. Csupán ez egyezik meg ma érdekeinkkel, csak ez adhatja kezünkbe a módokat hatalmunkon ejtett sérveink gyors gyógyítására. Azért lelkesen ajánljuk a választó testület rokonérzetinek azon jelölteket, kik azt mindig buzgón védelmezzék. (Presse.)

Algir, jul. 5. Hivatalos jelentés: Titteri tartomány megalapított. Tegnapi mindenik főnök hivatalába iktatták. Lovas seregik Baar tábornok főosztályához csatoltatik. — Jul. 1jén Changarnier tábornok a magas Sélif jobb partján Szidi Embarah kalifatonos nevezetes győzelmet vívott ki; 3,000- ret tön fogolylyá, 's mintegy 15—20,000 darab marhat ejtett hatalmába, melyek közt 1,500 teve. E fényes süker nagy politikai eredményeket szürend.

Az angol parlamentben felhozott lengyel ügyre nézve a National azt jegyzi meg, hogy az alsó házban ejtett szavak czéjja nem egyéb, mint a sz. pétervári cabinetnek eszébe juttatni, mikép az angolok képesek Európában visszaadni a kölcsönt, ha tán Oroszország megkísértené: Azsiában némi csapásokat intézni ellenök az afghani ügyben.

Junius havában az alsatziai sinútonak járt utazók száma 74,149 személy, — a bevétel 181,000 frankra ment.

Nagybritannia. Peel helyzete mindinkább bajosabbá válik azon arányban, melyben az inség az országban öregbedik. Alsóházi ellenzői ellenében ugyan többnyire ő nyeri a csatát, mert nekik is van mit szemökre vetnie, hanyagságot, ellenmondást; de már szónoki győzelmiben sem mutatja korábbi biztoságát. Erzi, noha merész indítványa által biztosítá a finanszállapotot, 's a megváltoztatott vámszabással az újítás barátit lekötölezzé, mégis elégtelenség magvait hinté el, 's a bizalmat maga iránt csökkenté. Annyi bizonyos, hogy a vám kevesbült, mert az épen most lefolyt finansz-évben majd fél millió font sterlinggel kevesebb jött be az előbbinél, azouban minden, egyenes, és mellékes adó ez idő alatt felszökkent. A gabnatörvény-ellenes gyülekezet 144 személyből álló küldöttséget küldé Peelhez; 's ezek olly merész hangon adak elő az inség állapotját, mikép csak a segély reménye tartja még féken 's nyugalomban a szenvedő sokaságot, 's mikép ko-

molyan lehet a miniszter vakban való

A miniszter törvényre a gadá el azt órára összehív szabály kir Chroniclének, mint ke volt, miután mus megerős féle ágaira n fájdalom, mi kerületink s

London, jul. 11ken i felsőházban nek vizsgálta meg a gad a gabnatörv támogatá, de E két tárgyat vitaközások kesség fel n

Jul. 12 felhatalmazás billje megisz czélzó merén kol; de ollyan magánfogság tendők.

Span, teljes fellépé czelt ért. A sankint elhal 90,000 ember sereg jarul, e de minden pi — Az orszá Felipe haran lövetett.

A span felszólító a kötött keresk nyol érdekre nok azt kérd a spanyol bo gyöngítésére a kormány l

25780. Nóg nos losonez-tu ván, és megj tüzvén ki, eg Antal tiszt a berger György hó 12ik napj 25781. No Jakab balasa tének határn ki, zargondn cz Lajos hité végett megirat évbén.

24094. Ver Tallián E a hitelezők m tüzvén ki — Antal tiszt a Márton főgyü gett tudtal ad évbén.

24201. Nyit nagy-surányi megnyitvatán augustus 3 pul, 's ideigle esküdt, perüg nevezettek, n Költ sz. Iván

24060. A szerint szepes Pál hitelezői tus 22re tüze bert tanácsos hitesüggyvéd ezennel megj évbén.

23364. I hogy szabada novits Die tus 23kát tüz János tanácsb

molyan lehet tartani egy kitörendő lázadástól, — hogy a miniszter csak igen tartózkodólag, s általános szavakban válaszolt.

A miniszterek mit sem késtek a vámszabály törvényre alakítása s életbe léptetésében. Alig fogadta el azt a felsőház, másnap 11kén azonnal fél órára összehívott a parlament, hogy e fontos rendszabály királyi megerősítésére adassék. Erre a Chronicle azt jegyzi meg: „Julius II ke lételünknek, mint kereskedő nemzetnek, első tökéletes napja volt, miután a kereskedői szabadság zászlóit a torysmus megerősítése lobogtató. Belkereskedésünk különféle ágaira nézve tetemes munkásságot várhatunk. De fájdalom, minden változások sem fogják enyhíteni ipar-kerületünk szűkös munkásainak sorsát.”

London, jul. 12. Az ország végtelen insége jul. 11kén ismét mind a két házat foglalkodtató. A felsőházban Brougham lord az inség mibenlétének vizsgálatát indítványozá, mi 61 szóval 14 ellen megtagadtatott. Az alsóházban Villiers ur a gabnatorvények eltöröltetésére czélzó indítványát támogató, de ez is 231 szóval 117 ellen elvetetett. E két tárgy igen nagy fontossága, de a feletti vitatkozások annyira kimeríték, hogy semmi érdekesség fel nem tűnt folyamukban.

Jul. 12-én az alsóházi ülésben egyértelműleg felhatalmaz Peelt a királyné óalmát tárgyzó billje megismertetésére; e szerint a királyné életére czélzó merény, mikép a régi törvényben, halállal lakol; de ollynemű vétkesek, minő Francis, vagy Bean, magánfogság, kikorbácsolás s deportatióval büntetendők.

Spanyolország. Az új miniszterium erőteljes fellépése meghaladta a várakozást, s teljesen czélt ért. A forradalmi tervekről szárnyolt bírek lassankint elhallgatnak. — A hadsereg valóságos száma 90,000 emberre megy, s ezekhez 40,000nyi tartalék sereg járul, ollyakból álló, kik otthon vannak ugyan, de minden pillanatban készek zászlóikhoz visszatérni. — Az országgyűlés végéhez közeleg. — A hírneves Felipe haramia főnök elfogatott s julius 4én agyonlötvetett.

A spanyol congressusban Sanchez Silva ur felszólítá a kormányt az Anglia és Portugallia közt kötött kereskedési szerződés tárgyában, mely a spanyol érdekre nézve ártalmasnak lenni allitattik. A szónok azt kérdezi, milly lépéseket tön a kormány ezen a spanyol borkereskedést karosító szerződés hatásának gyöngítésére? Almodovar gróf válaszóla — hogy a kormány hivatalos tudósítást még nem kapott e

szerződés iránt, miert is lépéseket ellene nem tehetett. S noha az már megis kötöttet volna, módosításokra még mindig nyitva lesz az út, ha tán Spanyolországnak általa szenvedni kellene. — A Gaceta-ban kinyilatkoztatja a külügyek minisztere, hogy a kormány elég erővel bír az összeesküvők minden terveinek, akár a honban, akár a külföldön, megsemmítésére.

Portugallia. Lissabon, jul. 4. Tegnap írták alá Howard de Walden lord s Palmella hg. a britt-portugál kereskedési egyezést, úgy színte a rabszolgá kereskedés sükereb elnyomására czélzó szerződést, s most küldik meg Aberdeen lordnak. A kereskedési egyezés több hiánnyal bír ugyan, s színte az angol érdekekre nem fölötte nagy haszon háru land, de annál nyomosabb a rabszolgakereskedés elleni szerződés. A kutatási-jog kölesönösen van kikötve benne, az afrikai partok minden pontjaira nézve (kivéven a földközi-tengert). E jogot mindkét részről külön rendes czirkulók kezelendik. Több helyen angol-portugál vegyes biztosságok lesznek fogási törvényszékekül felállítva. A költségeket mindkét kormány egyenlőn viselendi. A megszabadított négerék külön gondnokság alá kerülnek, s 7 évi tan-időt kellend kiállniok, miből azonban a gondnokság itélkezése szerint három év elengedhető; a tangazda kezekedni köteles néger tanítványavalljó bánásmódjáról, annak a keresztyenség tanelyeiben, s tehetségihez mért mesterség vagy kézműben teendő oktatásáról, hogy késsőbb kenyerét kereshesse. — A választások végeredménye a kormányának mutatja a diadalt. A cortes jul. 10kén vala megnyitandó, de hihetőleg octoberig fog elhalasztatni. Costa Cabral úgy látszik Terceira hget mellőlzni ohajtja, ki különben maga is lépni kívánkozik, s helyette vagy Palmella hgnek, vagy Rodrigo da Fonseca urnak kívánja adni a külügyek tárczáját. Utóbbinak az ellenzékétől, mellynek vezére, elszakasztása, azt semleges értékre szorítaná.

Vegyes közlések.

Prágában jul. 2. s 3kán komoly kihágások történtek egy mészáros miatt, ki egy gyermeket, nem tudni mi okból, lakására hurcolván, olly keményen elvert, hogy kialtozásra tömérdek nép esődült össze, a fiú kibocsátatását követelő. A mészáros azonközben a fiút hátulso ajtón már szabadon ereszté, s a nép hinni kezdé, hogy azt talan már meg is ölte. Be akarának rontani házába, s csak a rendőrség és katonaságnak sükérült a csoportot elszéleszteni.

Manuaban egy zsidó összeveszvéen kávéházban egy keresztényvel, ezt törrel háromszor meg-

szurta. Erre a két hitfelekezet közt harcra támadott, s a zsidóságot csak bajjal szoríthatá vissza a katonaság a város azon részébe, mellyben lakik, s honnan egy, színte harcziás kirohanással támadá meg a várost.

Münchenben a jelesb hangászokkal értekezik a Mozart-ünnepély választmányának egyik tagja azon szertartások elrendezése iránt, mellyek Salzburgban a Mozart-émlék leleplezésekor sept. 4. 5. és 6kán gyakorlatba veendők.

Königsbergben Moser tanító érdekes fel-födözése szerint a Daguerreotyp képek világosság nélkül, esupán vegytani műhatás által lesznek eszközölhetők. E szerint az eddig a nap erejének tulajdonított hatás egyedül az érezlemez sajátja, s bonyolult physikai kísérlet egyszerű vegytani műveletté változik.

September 1 vagy 4 napján fog a porosz király jelenlétében a kölni székesegyház alapköve ünnepélyesen letéttetni.

A bécsi ujság hírüladja, hogy királyunk az ausztriai császár engedelmét ada egy, föld-birtokosok szabadakaratu-egyesülete által alakítandó galicziái hitelintézet felállítására.

A török határvárak igen nyomorú állapotban vannak jelenleg; Varna, Silistria, Viddin, Rustsuk, Sistova őrizet nélkül vannak, s falaik annyira romladoznak, hogy 10,000 orosz katona 8 nap alatt képes lenne mindezen egykor olly erős helyeket elfoglalni.

Tyler elnök személy szerint ellenzi a kül természetnyek vámjának fölemelését a congressus többsége ellenében, melly azért csak annál inkább ragaszkodik a fölemeléshez. Hiszik, hogy a bill szavaztatása esetében vetojával élend az elnök, mellyet már három fontos körülményben használt.

Vegyes választmányt alkottak Belgium és Franciaország részéről, melly a Lille és Valenciennes felé megnyitandó vasutak megnyitására nézve szükséges módosításokat megvizsgálja, a két ország közti ár- és utazó-felügyelési viszony tárgyában.

Green léghajós Shepherdesse-Fields szomszedságában 279dik légbelhajozását tevé igen számos nézőség előtt. Mondják, hogy nem sokára egy ropant léghajóban a nagy világtengeren fog átutazni.

Ismét egy neveltséges jóslat kering Inverness vidékén, hasonló ahhoz, melly kevéssel ezélt London elsüllyedéséről szolt, az t. i. hogy fakószínű ruhába öltözött ellenség pusztítandja el Skóciát jövő augusztusban; ez tehát quacker-hadsereg volna.

Szerkesztő: Szevény József.

HIVATALOS JELENTÉSEK.

Csödök.

25780. Nógrád vármegye törvényszéke Sztachó János losonez-tugári timár tömege ellen csödper határozván, és megjelenési határidőül f. é. augusztus 30ikát tűzvé ki, egyszersmind ideigleni perügyelővé Steller Antal tiszti alügyész, zárgondnoknak pedig Hakkenberger György tugári tanácsbeli nevezte. Költ sz. Jakab hó 12ik napján 1842. évben. 1—3

25781. Nógrád vármegye jelentése szerint Ungár Jakab balassa-gyarmati lakos izraelita hitelőzi csödületének határnapja 1842. évi augusztus 30ára tűzvé ki, zárgondnokká Garba István, perügyelővé pedig Bérczy Lajos hites ügyvéd nevezettek. Miis környékeltetés végett megiratik. Költ sz. Jakab hó 12ik napján 1842ik évben. 1—3

24094. Verőcze vármegye törvényszéke lukácsi lelkész Tallian Eduárd ellen csödületi pert rendelvén, és a hitelzők megjelenésére f. é. augusztus 31ik napját tűzvé ki — egyszersmind ideigleni perügyelővé Munkácsi Antal tiszteletbeli esküdtet, perügyelővé pedig Hoblik Márton főügyész nevezte ki; — ugyanez kihirdetés végett tudtlat adatik. Költ sz. Iván hó 27dik napján 1842. évben. 1—3

24201. Nyitra vármegye törvényszéke jelentése szerint nagy-surányi kereskedő Bach Mihály ellen csödület megnyitaván, a hitelzők megjelenésére folyó évi augusztus 30ka Nyitra városába rendeltetett határnapul, s ideigleni tömeggondnokká Caraba Lajos megyei esküdt, perügyelővé pedig Fülöp Lajos tiszti alügyész nevezettek, miis közhírrétél végett ezennel megiratik. Költ sz. Iván hó 27ik napján 1842. évben. 1—3

24060. A szeptesi 16 város igazgatósága jelentése szerint szeptesi-várallyai polgár és festőmester Kobilitz Pál hitelőzi csödületének határnapja 1842. augusztus 22re tűzvé ki, s tömeggondnokká Szadlits Adalbert tanácsos, perügyelővé pedig Kézmarszky Rudolf hites ügyvéd neveztetvén ki; ugyanez közhírrétél végett ezennel megiratik. Költ sz. Iván hó 27dik napján 1842. évben. 3—3

23364. Baranya vármegye törvényszéke jelentvén: hogy szabadalmas Mohács mezőváros tanácsa Szivianovits Diene hitelzőinek csödületére f. é. augusztus 23kát tűzte ki, s ideigleni tömeggondnokká Auber János tanácsbeli, perügyelővé pedig Lehozky György

városi ügyészt nevezte ki; ugyanez kihirdetés végett megiratik. Költ sz. Iván hó 21. napján 1842. évben. 3) 23644. Nagybánya városa tanácsának felírása szerint, Vincze Pál ottani szabómeister hitelzői csödületének határnapja 1842. évi augusztus 27re tűzvé ki, tömeggondnokká Szikszay János árkatyjja, perügyelővé pedig Pap János tanácsnok neveztetett, ugyanez kihirdetés végett megiratik. Költ sz. Iván hó 27ik napján 1842. évben. 3—3

24072. Pest városa tanácsának felírása szerint, Müller Antal lókereskedő hitelzői csödületének határnapja 1842. évi augusztus 29re tűzvé ki, tömeggondnokká Ebner Fidel választott polgár, perügyelővé pedig Körmendy István hites ügyvéd neveztetett ki, ugyanez kihirdetés végett megiratik. Költ sz. Iván hó 27ik napján 1842. évben. 3—3

24684. Pest városa tanácsának jelentése szerint, Riedl György helybeli vendéglő hitelzői csödületének határnapja 1842. évi augusztus 16ra tűzvé ki, s gondviselővé Pfeffer János hites ügyvéd neveztetvén, ugyanez kihirdetés végett megiratik. Költ sz. Jakab hó 5ik napján 1842. évben. 3—3

24685. Somogy vármegye törvényszéke jelentvén, hogy Illés Ferencz keblebeli közbirtokos hitelzőinek csödületére f. é. augusztus 23ik napja határidőül tűzvetett ki, s ideigleni tömeggondnokká idősebb Szalay József thíró, perügyelővé pedig Bezeredy Antal tiszti alügyész neveztetett; ugyanez közhírrétél végett megiratik. Költ sz. Jakab hó 5ik napján 1842. évben. 3—3

24686. Somogy vármegye törvényszéke jelentése szerint, néhai Tóth József tömege ellen csödületi per rendelvén, a hitelzőknek megjelenésükre f. évi augusztus 23ka határozatott. Miis kihirdetés végett azzal iratik meg: hogy ideigleni tömeggondnokká Drávecz János uradalmi számtartó, perügyelővé pedig Szokolay Dániel ügyvéd neveztetett. Költ sz. Jakab hó 5ik napján 1842. évben. 3—3

25385. Szeged városa tanácsának jelentése szerint, Váczy Mihály és hitese Török Katalin hitelzői csödületének határnapja f. é. augusztus 23ra tűzvetvén ki, és tömeggondnokká Gábel János, pergondnokká pedig Aigner Ferdinánd neveztetvén; ez közhírrétél végett megiratik. Költ sz. Jakab hó 5dik napján 1842. évben. 3—3

25386. Bihar vármegye törvényszéke jelentvén: hogy nagyváradi lakos nemes Lukács Antal hitelzőinek csödületére f. é. augusztus 22ik napja határidőül tűzvetett ki, s perügyelővé Tokody Agoston tiszti ügyész, tömeggondnokká pedig Lukács György neveztetett, ugyanez kihirdetés végett megiratik. Költ szent Jakab hó 5ik napján 1842. évben. 3—3

25388. Bihar vármegye törvényszéke jelentése következtében kihirdetés végett megiratik: hogy volt mezőgyáni jegyző nemes Varga Ambrus hátrahagyott vagyona ellen csödületi per rendelvén, s a hitelzők megjelenésére f. é. augusztus 22dik napja határidőül tűzvetvén ki, tömeggondnokká mezőgyáni lakos Szabó István, perügyelővé pedig tiszti ügyvéd Toperczer Miklós neveztetett. Költ sz. Jakab hó 5kén 1842. évben. 3—3

25389. Bihar vármegye törvényszéke jelentvén, hogy kabai lakos Csátary István elleni csödperben a hitelzők összefövetelére f. é. augusztus 22ke tűzvetett, s perügyelőnek ügyvéd Molnár Ferencz, tömeggondnoknak pedig kabai lakos Kovács Imre neveztetek ki, ugyanez kihirdetés végett ezennel megiratik. Költ sz. Jakab hó 5ik napján 1842. évben. 3—3

25390. Temes városa tanácsának jelentése következtében kihirdetés végett megiratik, hogy házastársak Scheinert Ferdinánd és Teréz ellen csödületi per rendelvén, s a hitelzők megjelenésére f. é. augusztus 23ik napja határidőül tűzvetvén ki, tömeggondnokká vasáros Bersuder Lajos, perügyelővé pedig tiszteletbeli alügyész Petrovits Pál neveztetett. Költ sz. Jakab hó 5ik napján 1842. évben. 3—3

25339. Bars vármegye jelentése szerint, Rom János zsarnótzai kereskedő hitelzői csödületének határnapja 1842. évi augusztus 23kára lévén kitűzve, és tömeggondnokká Simonyi Adeodát, perügyelővé pedig Farkas József tiszti alügyészek neveztetvén, ugyanez kihirdetés végett megiratik. Költ sz. Jakab hó 12. napján 1842. évben. 3—3

25792. Gömör vármegye jelentvén; hogy primőczi Szentmiklósi Rudolf hitelzőinek csödületére f. é. augusztus 23dik napja határidőül tűzvetett ki, s tömeggondnokká mihályfalusi Bodon Antal thíró, perügyelővé pedig dapsai Dapsy Vilmos hites ügyvéd neveztetett, ugyanez szokott kihirdetés végett megiratik. Költ szent Jakab hó 12ik napján 1842. évben. 3—3

26231. Debreczen városa tanácsának jelentése szerint, ottani megbukott lakosok Villás János és felesége Miskolczy Susanna hitelezőinek megjelölésére f. é. augusztus 22ik napja tüzetvén ki, s ideigleni tömeggondnokká ottani kereskedő Kis Orbán János, perügylővé pedig Bartsay István hitestügyvéd neveztetvén, ugyanez kihirdetés végett megiratik. Költ. sz. Jakab hó 12ik napján 1842. évben. 3-3

Csödszüntetések.

25391. Pest városa tanácsa jelentvén, hogy Hasznos János Keresztély ottani fűszerárus valamennyi hitelezőivel megegyezvén, az ellene elrendel-

csöd megszüntetni rendeltetett, ugyanez f. évi januarius 25én 3211. sz. alatt kelt körlevél folytában közönségesítés végett tudatul adatik. Költ. sz. Jakab hó 5ik napján 1842. évben. 3-3

25986. Szeged városa tanácsa jelentvén, hogy miután Fleischman Károly megbukott helybeli kereskedő, Pint Fülöp és Fleischman, Benedek jóállása mellett hitelezőivel barátságosan megegyezett volna, az ellene rendelt csödper megszüntetett; ugyanez m. é. november 30án 41350. sz. a kelt körlevélre vonatkozólag kihirdetés végett megiratik. Költ. sz. Jakab hó 12ik napján 1842. évben. 3-3

és más sárga rézeszközök. — Különböző vastagságú s idomú rézesövek gőz víz és szeszvitelhez.

Több egészen kész viz, és kavarek-szivattyúk és vizipuskák, valamint ételhez kivántató egyes részek is; több konyhaedények, vizkannák, téglázók s más apróbb eszközök; — különböző anyagok s kemék u. m. különböző nagyságú s vastagságú veres és sárga rézlehek és lemezek. — Hengerített vaslehek gözkatlanokhoz. Különböző vastagságú vas és réz sodrony. — Mindenféle vas és aczél eszköz: u. m. srófok, srófkulesok, metsző csirkalmok, karikák gőzöskre s lombikokra, öntött vaszközök, öntött-aczél. — Nemkülönbön esztergályosok, lakatosok, rézművesek, formázók, rézöntők, asztalosok s bodnároknak való legjobb s legtökéletesebb esztergályosok s eszközök nagymennyiségben. — Thuránszky István néhai báró Ghillány Sándor tömeggondnok. 3-3

25387. Bihar vármegyének jelentése szerint, Ováry Lajos néhai pece-szent mártónyi jegyző ellen rendelt csödjé, minthogy hitelezői közül senki sem jelent meg, megszüntetett. Miis f. é. april 26. 16063. sz. alatt kelt körlevél folytában kihirdetés végett megiratik. Költ. sz. Jakab hó 5ik napján 1842. évben. 3-3

24218. Szatmár németi városa tanácsának felírása szerint, Máli Albert kereskedő hitelezőivel barátságosan megegyezvén, az ellene rendelt csödület megszüntetett; miis f. é. april 12dikén 13829. sz. alatt kelt körlevél folytában kihirdetés végett megiratik. Költ. sz. Jakab hó 5ik napján 1842. évben. 3-3

Nélkülözhetlen segédkönyv magyarhoni Ügyvédek és Törvénykező személyek számára!

Geibel Károlynál Pesten megjelent: s kapható tulajdon kereskedésében (hajóutca) valamint Kolosvárt és N. Enyeden Barra és Stein. Debreczenben Csáthy, Arad, és Nagy-Becskereken Bettelheim testvérek, Eperjesen Beniczur, Szegeden Grün J., Pécsen Weidinger János könyváros uraknál:

Birói parancsok

magyar példányokkal. Alkalmos kézikönyv **birák, ügyvédek, és perlekedők számára**

Bovankovics József jogtanár és hités ügyvéd.

Ára kemény borítékban 2 forint e-péNZ.

Hirdetés.

Baranyamegyei gazdasági választmány részéről ezennel híreszteltük: hogy a megye szükségére megkívántató írószerek, egy mint többnemű papírosok — íróon, pecsétviasz, papírolló és tollkések a megye határozatánál fogva árcsökkenés által lévén megszerzetendők, a csökkenési

szándékok határnapjaul f. e. augusztus 25ke tüzetett ki azon kijelentéssel: hogy az itt közl, vagy helyben lakók, ha felszük személyesen is megjelenehetnek, vagy pedig úgy, mint a távolabbak pos'tán küldendő bérmentes leveleikben szándékukat nyilváníthatják. — Összesen kivántatik 138 rizma papíros, minéműsége nézve 9féle —

Hangszert-tanítói csöd

A nkárolyi nemzeti iskolában 200 pengő forintnyi évenkénti fizetéssel, s 20 pengő forintnyi lakbérrel 1842. évi augusztus 31kére határozatlik. A tanítóul kivántatik az elméleti s gyakorlati hangszertanban jártasság, ügyes játszás több hangszereken, és a magyar s német nyelv tudása. Kötelessége leszen az ifjuságot az iskolai órákban éneklésre és hangszertanra, úgy a falusi tanítóságra készülő ifjakat az egyházi énekekre s orgonára tanítani. Az ezen tanítói helyet elnyerni szándékozók, jó erkölcsi magokviseléről, s előbbi alkalmaztatásukról szóló bizonyítványokkal ellátva a nevezett napon NKárolyban reggeli 9 órakor a nemzeti iskola épületében jelenjenek meg, hol ügyességök tanjüket fogják adni, hogy ahöz képest a nagyváradi királyi iskolai főkorányhoz kineveztetés végett felajánlathassanak. 1-3

Hirdetmény.

Kalocsai főkapitányi uradalom részéről közhírré tétetik, hogy f. 1842. évi septemb. 29én Kalocsán reggeli 9 órakor árverési uton következő haszonvételek fognak egymásutáni három évre haszonbérbe adatni: 1.ör Ketzél, Dusnak, Úszod, Sz.-Benedek és Lak helységekben a mérszárzések 2or: Lak, Úszod, és Sz.-Benedek helységek határaitban a halászat. 3or: Dunahalászat Dusnaki Vajással. 4er Az egész uradalomban a póczafozás. 5ör Császártöltés helységében mérszárzék ahöz tartozó szántó és kaszálóföldekkel. — Patakmalom egy kerékre. 6or: Csalai 6315 holdból álló pusztá. Haszonbérleti kivánók bánatpénzzel ellátva illendően meghívatnak. A feltételek az uradalmi számvevői írószobában megláthatók. 1-3

Puszták, és halászatok haszonbérlete.

A Kalocsai érseki uradalom részéről közhírré tétetik, hogy f. 1842. évi septemb. 10én Kalocsán a praefecturalis írószobában, reg

geli 9 órakor kezdetét veendő árverési uton, haszonbérbe fognak adatni: 1. Kalocsán a helybeli felső, s alsó mérszárzések, azokhoz tartozó szántó és kaszálóföldekkel; 2. A Kalocsai uradalomban a nádaly, vagy póczafozás. 3. Az öreg berkki 314 hold. 4. Kereki 201 hold. 5. Szücsök kaszálója 100 holdat tevő puszták. — A feltételek a fent emittet írószobában bármikor megláthatók. A haszonbérleti kivánók illendően meghívatnak, s szükséges bánatpénzzel ellátva, a megjelenésre. Kalocsa július 9. 1842. 3-3

Hirdetés.

A nmélt. magy. kir. udv. Kamara rendelete következtében a korona és kamarai uradalmakban termesztett gyapju bérmentesen O-Budára és részben Pestre hozatván, eladás végett tüzetett ki, — és ped: a) az O-budai koronauradalombeli mintegy 25 mázsa birka és 5 mázsa báranygyapju. b) Diósgyőri koronauradalombeli mintegy 52 mázsa birka, és 3 mázsa báranygyapju. c) A bácsi kamarai juhászatokból. — Pusztá Kula, Kis-Stapár, s Béláról mintegy 168 mázsa birka és 10 mázsa báranygyapju.

Venniakarók saját kezökkel aláírt e tárgybaní nyilatkozataikat bepecsételve akár egyes uradalombeli, akár az összes gyapju mennyiségére nézve legfeljebb 1842. augusztus 23kai reggeli 12 óraig Budán a kir. udv. Kamara elnökénél nyujtsák be.

Ezen nyilatkozatokhoz kivántatik egy a budai kamrai főfizetohivataltól vagy a pesti cs. kir. sóhivataltól történt megerősítés ragasztatni. miszerint a vállalkozó az O-budai gyapjuja 400 frt, a diósgyőrire 550 fr., a bácsira pedig 1800 fr. pengőt bánatpénzfejtében, készpénzben vagy folyó értékű statuspapirosban lefizetett, ezenkívül a venniszándékló lakása.

A nyilatkozatok fölnyitása augusztus 23án 1842 reggeli 12 órakor egy e végre kinevezett biztosság által történéndik, s ekkor a

szerezés is a nm. magy. kir. udv. Kamara jóváhagyásával meg fog kötettni; a többi t. cz. vállalkozni akaróknak pedig a bánatpéNZ legkisebb levonás nélkül visszaszolgáltatlik.

A határidőn túl s a fennebbi kivánatoknak meg nemfelelő nyilatkozatok nem vétetnek tekintetbe. Az O-budai gyapju — O-Budán a tisztartói lakban van letéve, a diósgyőri és bácsi juhászatból pedig a pesti sóhivatalnál, hol is azokat auguszt 20tól 1842. az árverés napjáig szemlélhetni.

A legtöbbet ígéro tartozik a szerződés elkészítésekor a bánatpénzt az egész öszvegnek 20% val kiegészíteni; ezen 20% cautio gyanánt szolgálánd, mi a gyapju elvitelekor, mellynek 15 szeptemberig okvetlen meg kell történnie, a fizetés letisztázásában felvétetik.

Egyébiránt tudomásul adatik, hogy minden mázsától csupán 2 száztóli lerovat fogadtatik el. — A zsákokat a beszerzésiár szerint tartozik a vevő kifizetni, kinek is szabadságában áll a gyapjujt ávtelkelor egy O-budai vagy pesti síviszt jelenlétében mázsáltatni. 3-3

PéNZ ajánlatlik és urodalomkeresetik.

1 millió pengő forint, kamatok által, 32 év alatt leendő törlesztés mellett, egy sommában; továbbá: több millió p. fr. szinte törlesztő, vagy pedig 6 századrészes kamatokra, részenként — de csak nagy öszvegekben ajánlatlik — nemesi birtokokra; nemkülönbön: két jól rendezett, és a gazdaság folytatására mindennel ellátott, biztos jövedelmű, és három százezertől 800.000 p. fr. terjedő értékű urodalom, készpénzfizetés mellett: örökben vagy zálogban kerestetik; mindezek föl pedig bérmentes levelekben, Makfalvy János köz és váltótörvény-széki hit. ügyvédnél Bakony-Szombathelyen Győr mellett, folyó évi augusztus 21k napjáig; azontul pedig: Pesten, (Széltetvái Vizerházban, 136. szám alatt) bővebben értekezhetni. 2-2

KÉRELEM minden magyar Szerző, Kiadó, és Nyomtató t. cz. Urakhoz!

Ohajtán, hogy magyar könyveim rakhelye mindenkor a lehetőségig teljes és tökéletes legyen, minden magyar Szerző, Kiadó, vagy Nyomtató uratul arra kérek, hogy nyomtatványaitak hosszában eladást végett beküldeni ne terhellessenek. **Emich Gusztáv** könyváros. 2-3

60 font pecsétviasz, 9 tucat íróon, 12 darab papírmetsző-olló, és 18 darab tollkés. Bővebben értekezhetni Pesten Bosovicz. Pécsett pedig Gyurkovics czim alatti kereskedésekben; hol egyszerűsmdn a kello papírosok mintái is letéttetvék. — A vállalkozónak kötelességül tétetik az általa kiszolgáltatandóknak ide Pécsre legfeljebb f. e. november 1ig leendő szállitása. Költ. Pécsett az 1842 k évi július 1én tartatott választmányi ülésből. A nagy a Pál választm. jegyző. 2-3

Figyelemre méltó értesítés birkatenyésztők részére.

Egy gyakorlatilag kimivelt mezei gazda ajánlkozok a t. cz. birkatenyésztőknek a körömméreg s igen járványos spanyol láb-baj, úgy a métegy gyökeres gyógyítására. Írásbeli valamint szóbeli tudakozódásra bővebb értesülést ad J. A. Preisz ur pesti mű-szerész. — (3-korona utcában 268dik szám alatt.) 3-3

Csöd nyitattik erdősztárszékre.

A nyilvános lapokban már tudomásul adott, Mocsolyási erdőkerülő Kerekes János halárára vonatkozva, a nm. m. kir. udv. kam. részéről ezennel közzététetik: hogy az eddig volt mocsolyási erdőkerülő tisztség helyébe egy erdősztárszék 200 fr. készpénz, 4 fr. írószerköltés, 30 pmérő kétszeres, 50 mérő zab, 6 akó bor, 12 öl tűzifa s 72 mázsa szénával és szabadszállással járó, — rendszerteték, mellyre is ezennel csöd nyitattik. Elnyerni kívánók a megkivánt bizonyítványnyal ellátott eszedő leveleiket legfeljebb 6 hét alatt, mainaptól számítva a diósgyőri k. praefectoratusi hivatalnál nyujtsák be. 3-3

Hirdetmény.

A ngy magy. kir. udv. Kamara Diósgyőri koronai uradalom részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a Muhl pusztán lévő uradalmi juhokból 20 öreg, 73 kétéves, hágasra alkalmas kosok, 188 öreg, 62 két éves, tenyésztésre használható, s 5 öreg mustra-anycjub, végre 158 öreg, és 142 két-éves ürök folyó 1842. évi augusztus 18 a helyszínen tartandó árverés után készpénzért el fognak adatni. Melly árverésre a venniszándékozók ezennel illően meghívatnak. Budán június 30. 1842. 3-3

Árlejtés.

Tek. Bihar vármegye határozatából közhírré tétetik, hogy a részére szükséges írószerek, és eszedruházati anyagok árlejtése megyei alispán Bernáth József ur elnöksége alatt kirendelt küldöttség előtt sz. k Debreczen városában, a közelebbi országos vásáralkalmával f. évi augusztus 15én fog tartatni. 3-3

Békés-Csabán országos vásár.

A legközelebb nyert szabadalom folytában évenként mártius 1én, július 1jén, oc ober 26kán és december 1jén, — heti vásár pedig minden szerdán tartatik. 3-3

Eladandó birkák.

Cs évi pusztán (Pesthez 3 órányira) 442 db fiatal válogatott ürü, 305 szinte válogatott fiatal igen finomszörü anyabirka — és 205 db mustrajóság szabad kézbul eladó.

Magló d helységében (Pesthez 2 órányira) jeles finomságú egészlen ép s fiatal 620 db anyabirka, — 380 db különösen szép szálasra nőtt téli bárány s 50 kos szabad kézbul eladó. 2-3

Mtszgos gr. Károlyi István ns Csongrádmegyében helyezett Szent-tesvárhelyi uradalma Ördögösi állomásán f. e. augusztus 18k napján 54 darab jobb fajú hágók os meghatározott áron készfízetés mellett fog eladatni. Bővebben értesülhetni a helyszínen. 3-3

- Mgsz gr. Károlyi István méneseből Fóthon (1 1/2 óra távolság Pesttől) kövök. n e m e s f a j ú l o v a k szabad kézbul eladandók: 1. egy 7e. t. v. csödör Malchadel 16 mark. Netterby és Diana után. 2. 3e. sárga t. v. csödör 15 m. 1 h. Gallopád, és Diana után. 3. 8e. világospej herélt 15 m. 2h. 4. 5e. világospej kanca f. v. 16 m. 5. 5e. világospej kanca f. v. 15 m. 6. 5e. sárga kanca f. v. 15 m. 2 h. 7. 4e. világospej kanca f. v. 14 m. 3 h. (3-7 számuk nyergesek.) 8. 3e. sárga herélt f. v. 15 m. 1 h. 9. Világos t. v. kanca hágatva General ált. 10. Sárga f. v. kanca Sorceres hágatva Malchadel ált. bővebben értekezhetni a helybeli lovasz-mesternél. 3-3

Jelentés.

Gipszszal, crystallizált sodával gőzmosáshoz, ércszavizekkel, karlsbadi sóval, mahagonifalamezsekkel és fehér schallakkal nagymennyiségben szolgálhatnak Pesten Weiss B. és társai (a. Vastuskó czimú házban. 3-3

Tulajdonos: **Borsos Márton.** — Nyomtatja **Tratner-Károlyi** uriutca 453.

